

CADA COP MÉS VOLUNTARIS DEDIQUEN LES SEVES VACANCES AL PROÏSME MÉS NECESSITAT

Reforç solidari a l'estiu

ANDREU CULLERÉ,
de SETEM-Catalunya:
«Dur a terme una
iniciativa de sensi-
bilització m'aporta
enriquiment personal,
aprenentatge, com-
promís, consciència
crítica...»

JOAN BRAVO,
d'Amics de la Gent
Gran: «Acompanyar
els avis, escoltar-los i
donar-los afecte és la
millor teràpia per a
ells i per al voluntari
que els acompanya»

DANIEL PEREZ,
d'Arrels Fundació: «El
voluntariat és un acte
d'amor, un acte to-
talment desinteressat
del qual no esperes
res a canvi»
P 3 i 4

Neus Riba / Amics de la Gent Gran

«El futur és incert per als cristians de l'Iraq»

BASHIR WARDA,
arquebisbe
caldeu d'Irbil,
explica la dura
situació dels
cristians de l'Iraq

P 8

El papa Francesc, més a prop del Nobel de la Pau

Per tercer any consecutiu, Francesc ha estat escollit candidat al Premi Nobel de la Pau. Sembla que aquesta vegada té moltes opcions, però no ho sabrem del cert fins que el 9 d'octubre s'anuncii el guanyador. Si es confirma el pronòstic, Francesc es convertirà en el primer pontífex romà de la història que rep el Nobel de la Pau. P 5

Al [CatCristEstiu] d'aquesta setmana

- VI La parròquia dels armenis catòlics a Erevan
- VII Una capella inflable
- VIII El Sant Benet de Montserrat

Editorial

Jornada Mundial de Pregària per a la Cura de la Creació

El papa Francesc, en un gest insospitat dels seus, ha instaurat la Jornada Mundial de Pregària per a la Cura de la Creació, que se celebrarà a partir d'aquest any tots els dies 1 de setembre. Cal subratllar que l'origen d'aquesta convocatòria és ecumènic. Francesc, en les cartes enviades al president del Consell Pontifici Justícia i Pau i al president del Consell Pontifici per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, explica que és fruit d'una «preocupació compartida» amb «l'estimat germà Bartomeu, patriarca ecumènic, per al futur de la creació»; i també «acollint el suggeriment del seu representant, el metropolita Ioannis de Pèrgam», que va intervenir en la presentació de la ben valorada carta encíclica *Lloa segueu* (cf. *Laudato si*, especialment 7-9). L'Església ortodoxa celebra des de fa temps una jornada semblant aquest mateix dia. Gestos ecumènics com aquest són especialment creïbles davant de l'opinió pública mundial, que fa palesa la «creixent comunió amb els germans ortodoxos». «Vivim en un temps —diu el Papa— en què tots els cristians afrontem idèntics i importants reptes, i als quals hem de donar respostes comunes si volem ser més creïbles i eficaços.»

El bisbe de Roma en la seva lletra insisteix en l'espiritualitat ecològica que neix de la *Lloa segueu*. A la llum de l'Encarnació torna a afirmar que «l'espiritualitat no està desconnectada del propi cos, ni de la natura o de

les realitats d'aquest món, sinó que viu amb aquestes i en aquestes, en comunió amb tot el que ens envolta» (ibíd., 216). Davant, doncs, de falses espiritualitats desencarnades cap a les quals és fàcil esllavissar-se el recordatori del Sant Pare és molt important i saludable.

Hi ha també un paral·lelisme evident entre aquesta Jornada de Pregària i la Jornada Mundial de la Pau, que Francesc cita repetides vegades a la *Lloa segueu*. Cal esperar que aquesta nova Jornada Mundial tingui també un missatge pontifici que vagi actualitzant els continguts d'una sòlida preocupació ecològica que hauria de créixer molt més entre els cristians.

Recordem que hi ha un entranyable precedent d'aquesta sensibilitat ecològica a l'Església catalana: l'any 1985, el rector de Gallifa, mossèn Josep Dalmau (Sant Llorenç Savall, 1926) inicià la reconstrucció de l'ermita romànica d'aquest bell indret. En no disposar d'una imatge, li van oferir una de talla d'una Mare de Déu del segle XI, que havien trobat a les golfes d'una masia dels voltants d'Olot. D'aquesta imatge no se'n coneix ni el nom ni l'origen. Mossèn Dalmau l'acceptà, i la va rebatejar amb l'advocació de la Mare de Déu de l'Ecologia. L'any 2001 el poeta badaloní Joan Argenter, Creu de Sant Jordi, que ha mort aquest 6 d'agost passat, va publicar el magnífic *Poema del santuari de la Mare de Déu del castell de Gallifa, advocada de l'ecologia*. A Ella ens encomanem.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

No vull canviar mai de papàs!

No crec que tingués més de quatre o cinc anys. Agafada de la mà del seu pare i de la seva mare els diu: «Jo no vull canviar mai de papàs!» La veritat és que em va impressionar sentir-ho anant pel carrer. La resposta del pare no es va fer esperar: «No et preocupis, que tindràs sempre els mateixos papàs!» Una conversa familiar que l'agafes al vol enmig del carrer. Tot seguit en vaig fer pregària posant en mans del Senyor aquella família i tantes altres. Però quina lliçó. Pare i mare que prometen fidelitat a la seva filla, i li donen la confiança de la perpetuïtat de la seva companyia. Quan succeeix tot el contrari, són els més febles, i en aquest cas els infants, els qui solen ser víctimes dels problemes dels adults. I són precisament ells, els infants, els qui preveuen el que pot succeir. És cert que quan vénen les dificultats s'han d'afrontar de cara i tractar de superar-les amb l'amor i el perdó, comprenent i ajudant quan les persones es troben en situacions que semblen irreversibles. Això no deixa de fer que el clam angoixós dels més petits sigui una veu profètica que denuncia una realitat estesa a moltes llars. Una veu que no sols ha de ser escoltada, sinó eficaçment ajudada en la situació que reclama. Els més petits ens estan observant i esperen dels adults més maduresa en els compromisos que han contret, més coherència de vida, més bon exemple. I en concret ho demanen als pares, que estiguin més a prop, més units, més contents, més disposats a ajudar-los, en definitiva, més fidels a l'amor que un dia es van prometre i que és la clau de la felicitat de tota la família. Necessitem l'aportació positiva d'unes famílies que siguin vertaderes comunitats de vida i d'amor, capaces de comunicar aquesta experiència positiva que, al mateix temps, predisposa a comprendre amb amor de misericòrdia aquelles altres que no ho arriben a aconseguir. La nostra preocupació i missió ha de ser no deixar-les soles i posar tots els mitjans necessaris perquè puguin refer-se.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 5 de setembre del 1997: mort de la mare Teresa de Calcuta, fundadora de les Missioneres de la Caritat

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Joan Arimany, Pilarín Bayés, Marta Bisbe, Àngel Briñas, Agustí Codinach, Roberto Coll, Joan Guiteras, Joan A. Mateo, Valentí Miserachs, Victòria Molins, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Quique, Josep Rius-Camps, Àngel Ros, Jaume Sacasas, Leticia Soberón, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, Bàrbara Virgil, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €
Gibraltar i Portugal: 135,01 €
Resta d'Europa: 213,25 €
Amèrica i Àfrica: 250,01 €
Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

El voluntariat no fa vacances

A l'estiu associacions i ONG necessiten voluntaris per a les seves activitats i serveis

Miquel Àngel Codina

Un voluntari és una persona que dedica una part del seu temps lliure a realitzar una acció al servei dels altres o de la comunitat en general, sense cap interès econòmic. Moltes d'aquestes persones efectuen una tasca solidària en favor del proïsme més necessitat. I és que les necessitats no fan vacances. Per aquest motiu, associacions i ONG fan una crida al voluntariat perquè a l'estiu puguin continuar desenvolupant les seves activitats i serveis, i així donar resposta a les necessitats de tants col·lectius.

SETEM-Catalunya

Andreu Culleré Monfà, de 23 anys, és dissenyador i monitor d'extraescolars de Robòtica a l'empresa Engijoc. És voluntari de SETEM-Catalunya des del març d'enguany. SETEM-Catalunya és una organització no governamental de solidaritat internacional que, juntament amb organitzacions del Sud, té com a objectiu principal sensibilitzar la nostra societat sobre les desigualtats entre el Nord i el Sud, en denuncia les causes i promou transformacions personals i col·lectives per aconseguir un món més just i solidari.

L'Andreu dedica part del seu temps lliure al món del lleure. «Des del 2009 —afirma— estic com a cap (monitor de lleure) a Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, on, cada cap de setmana de l'any i quinze dies de l'estiu, els voluntaris convivim amb la canalla del cau. SETEM ha estat una nova experiència com a voluntariat molt grata!» Així mateix, recorda com va conèixer la tasca que desenvolupa SETEM: «La meua parella havia fet tres camps de solidaritat amb SETEM. Un dia, quan m'explicava la seva experiència amb l'entitat, em van entrar ganes de viure-ho jo també! Sabia que aquest moment algun dia arribaria.»

Durant el mes de juliol ha fet de coordinador d'un dels camps de solidaritat de SETEM a Nicaragua, concretament a Palacagüina. «Com a coordinador, hi ha una feina prèvia abans del viatge. Cal estar pendent de comprar els vols, organitzar l'arribada al país, estar en contacte amb la contrapart per planificar el camp, veure els interessos que té el grup i la contrapart, crear cohesió de grup amb els companys de viatge i anar informant SETEM del progrés realitzat»,

Andreu Culleré

Els voluntaris ensenyen nous jocs als infants de la comunitat de Palacagüina (Nicaragua).

Molts dels voluntaris efectuen una tasca solidària en favor del proïsme més necessitat

comenta l'Andreu. I afegeix: «Un cop allà, vaig passar a ser un participant més dins del grup. Cadascú hi posava de la seva part i entre tots fèiem que el camp rutllés! Podríem dir que tot-hom en algun moment del dia feia de coordinador. Era com un relleu.»

Andreu Culleré ens explica com era el dia a dia en aquest camp de solidaritat: «Els matins els aprofitàvem per conèixer la cooperativa de cafè. Ens arribàvem als conreus de cafè per conèixer la seva feina, visitàvem els diferents centres escolars, assistíem a reunions de la comunitat per parlar amb els de la cooperativa... Un dia hi va haver una trobada dels diferents membres de les cooperatives de cafè d'Amèrica Central, on vam poder conèixer la realitat dels diferents països, l'intercanvi de coneixements i

aprendre no només del cafè, sinó de la natura. Les tardes estaven dedicades a la canalla de la comunitat; sempre estaven a punt per jugar amb nosaltres, aprendre nous jocs i, entre tots, gaudir d'aquesta convivència. També ens ensenyaven a jugar a beisbol perquè nosaltres no en teníem gaire idea.»

«Érem tres noies i jo els que vam viatjar a Nicaragua a fer aquest camp de solidaritat. Cadascun de nosaltres vivia amb una família de la comunitat. Jo, per ser el coordinador del grup, estava allotjat a casa del president de la cooperativa de cafè», informa l'Andreu. I té molt clar que si hagués de posar una banda sonora a aquesta experiència inoblidable seria la música de reggaeton, «perquè durant tot el dia sonava aquest ritme a la comunitat».

Segons l'Andreu, aquest tipus d'iniciatives, «més que solidàries, en diria de sensibilització. Per què? Perquè la solidaritat implica una ajuda i no anem pas a fer això. Anem a sensibilitzar-nos; ells ja tenen les eines i els recursos per poder avançar. Ara bé, com a persona, dur a terme una iniciativa de sensibilització com aquesta m'aporta enriquiment personal, aprenentatge, compromís, responsabilitat, consciència crítica, etc.».

Més informació sobre el voluntariat de SETEM-Catalunya: tel. 934 415 335, www.setem.org.

Amics de la Gent Gran

Joan Bravo Ruiz té 60 anys i des de fa gairebé dos anys està prejubilat del sector bancari. Ja fa aproximadament un any i mig que és voluntari d'Amics de la Gent Gran. Es tracta d'una organització de voluntariat que treballa per millorar la qualitat de vida de la gent gran. La seva missió fonamental és, d'una banda, lluitar contra la soledat i la marginació social de les persones grans a través de l'acció de voluntaris que les acompanyen i, de l'altra, la sensibilització de la ciutadania sobre aquesta qüestió.

«Després de més de quaranta anys en la mateixa professió, em vaig plantejar que m'agradaria prejubilarme per poder dedicar els anys que encara em queden a fer alguna tasca en favor dels altres. Tota la vida treballant en el negoci més materialista que hi ha al món i ara volia dedicar una mica de la meua disponibilitat a una tasca altruista. Tot i que el meu ideal era passar llargues temporades en un país sotsdesenvolupat, vaig pensar que prop de casa, en el meu entorn, també hi havia gent que necessitava ajuda», constata en Joan.

«Tenia molt clar —assegura— que un dels col·lectius més febles són els avis. Per això vaig informar-me i vaig anar a parar a Amics de la Gent Gran. El març del 2014 vaig començar a fer

l'acompanyament a una senyora. Ens vèiem tots els dimarts al matí. L'acompanyament va ser una experiència molt satisfactòria: sortíem a caminar, a prendre un cafetó, xerràvem de les nostres coses i llegíem revistes de xafareries. Les dues hores es pasaven en un tres i no res i no cal imaginar-se com d'orgullosa se sentia la meva amiga quan passejava pel barri agafada del braç d'un home més jove que ella.»

«L'octubre, a la meva tornada de vacances, la meva amiga no tenia disponibilitat perquè l'acompanyés els dimarts, ja que li havien canviat els dies de visita dels treballadors socials i jo tampoc no tenia un altre dia disponible perquè col·laboro dilluns, dimecres i dijous en una altra ONG dedicada a la integració i alfabetització d'immigrants», afirma en Joan.

Actualment Joan Bravo realitza diverses tasques a Amics de la Gent Gran: ajuda en la coordinació i localització de voluntaris que puguin recollir i acompanyar persones grans en les celebracions (Sant Joan, Nadal, Sant Jordi) que organitza l'associació i cooperació amb el tècnic professional d'Amics de la Gent Gran per tal d'organitzar un «grup motor de voluntaris» a cada barri, que dinamitzi i ajudi a incrementar el coneixement i la presència de l'entitat.

En Joan posa en relleu que «la meva tasca primordial avui dia és fer valoracions de les noves sol·licituds que arriben a la fundació. Juntament amb una altra voluntària, anem a casa de la persona gran per fer-li una entrevista i veure les condicions en què viu: habitatge, malalties, xarxa familiar, xarxa social... Llavors emetem un informe perquè sigui valorat pels professionals d'Amics de la Gent Gran i si cal que li assignin un voluntari».

«Aquest estiu estic fent el seguiment de tres persones del districte on col·laboro i que tenen el seu voluntari de vacances. Les visito cada setmana i els truco per telèfon per veure com es troben; també tenen el meu telèfon per qualsevol necessitat. Quan vaig a casa seva, els faig companyia o sortim a passejar cap a les set de la tarda, atès que durant el dia fa molta calor. Ho faig amb molt de gust i no em representa cap esforç extraordinari, ja que la meva tasca a l'altra ONG està lligada al calendari escolar», argumenta.

En Joan opina que «el fet de compartir una estona amb una persona gran m'omple de satisfacció, m'aporta l'orgull d'haver omplert una miqueta el buit i la situació de soledat en què es troben moltes persones, fas amics i saps que esperen la teva visita set-

Daniel Alarcón

Amb l'acompanyament, s'alleugereix la soledat de molts ancians.

manal amb impaciència. Les persones grans són una font de saviesa i sempre s'aprenen coses noves amb el relat de les seves vides i històries. Acompanyar-los, escoltar-los i donar-los afecte és la millor teràpia per a ells i per al voluntari que els acompanya».

Més informació sobre el voluntariat d'Amics de la Gent Gran: tel. 932 076 773, www.amicsdelagentgran.org.

Arrels Fundació

Daniel Perez i Jordi, de 54 anys, treballa com a comercial dins de l'àmbit tèxtil. Col·labora amb Arrels Fundació des del mes de juny. Arrels Fundació és una entitat que té tres finalitats essencials: atendre les persones sense llar que es troben en les fases més greus d'exclusió perquè tornin a ser tan autònomes com sigui possible, sensibilitzar la ciutadania sobre la realitat de les persones sense llar i denunciar situacions injustes i aportar propostes que ajudin a transformar la realitat de l'exclusió social.

«Cadascú dona allò que té. En aquest cas, temps; en altres casos, sang o diners. Al cap i a la fi, què hem de fer amb tot això? Malbaratar-ho? Penso que el voluntariat és un acte d'amor, un acte totalment desinteressat del qual no esperes res a canvi, ni tan

Les persones grans són una font de saviesa i sempre s'aprenen coses noves amb el relat de les seves vides i històries

sols un reconeixement, ja que això comportaria vanitat. El voluntariat ha de ser totalment anònim, net i transparent», pensa en Daniel.

Pel que fa a la seva tasca a Arrels Fundació, en Daniel comenta que «estic fent un cop de mà en l'organització del servei de dutxes, un servei que, cal dir-ho, s'ha posat en marxa aquest estiu. Aquest servei dignifica les persones sense llar, amb el seu difícil dia a dia, ja que es troben en situacions molt complicades. Amb aquesta nova iniciativa podem fer que se sentin nets i dignes. No es tracta tan sols d'oferir-los la primera roba que trobem sinó de tenir una mica de mà esquerra, i triar i ajudar. Com diu el

títol d'aquella cançó de Joan Manuel Serrat, *Aquellas pequeñas cosas*, l'important és contribuir a dignificar l'existència d'aquestes persones».

Dutxar-se, afaitar-se i canviar-se de roba significa sentir-se bé per fora i per dins per a una persona que viu al carrer o que s'està a una habitació de lloguer sense aigua calenta. El 2014, 1.107 persones van utilitzar els serveis higiènics d'Arrels Fundació, 466 persones es van dutxar, 701 van fer ús del rober, 115 van utilitzar els serveis de perruqueria i 79 el de podologia per als peus castigats pel carrer.

«Arrels Fundació és un grup ben organitzat i els seus esforços van molt ben dirigits amb un aprofitament màxim dels recursos. La seu està situada al barri barceloní del Raval, una zona encara força degradada, que recull aquella realitat més propera i necessitada de la nostra ajuda», expressa Daniel Perez. I observa que «el voluntariat és una qüestió d'empatia i d'adonar-nos que tots som iguals malgrat les circumstàncies. Hem d'ajudar en tot allò que puguem i és que tots marxarem d'aquest món amb el mateix pijama amb el qual vam venir, bé, potser una mica més arrugat».

Més informació sobre el voluntariat d'Arrels Fundació: tel. 934 412 990, www.arrellsfundacio.org.

Francesc torna a ser candidat al Nobel de la Pau

Per tercera vegada consecutiva el Papa aspira a aquest reconeixement internacional

Samuel Gutiérrez

Potser a la tercera va la vençuda... El papa Francesc aspira novament al Premi Nobel de la Pau. Era un dels candidats favorits de la darrera edició, però el guardó finalment va ser atorgat, amb mereixement, a Malala Yousafzai i Kailash Satyarthi, dos lluitadors infatigables i valents a favor dels drets dels infants. Aquest any 2015 la candidatura del papa Francesc, secundada per més de 200 persones autoritzades i gairebé 70 organitzacions, torna a estar entre les vint finalistes i, novament, el seu nom sona amb força per fer-se, aquesta vegada sí, amb el guardó impulsat pel prestigiós institut suec. Ho sabrem el 9 d'octubre proper, quan s'anuncii oficialment el guanyador del Premi Nobel de la Pau 2015.

El compromís del Sant Pare a favor de la pau és públic i notori. Des del seu nomenament com a Successor de Pere no ha deixat de clamar una i altra vegada per la pau al món, a tots els àmbits, i s'ha reunit amb grans mandataris mundials per afavorir processos concrets de pau. En el seu viatge recent a Colòmbia aquest va ser un dels objectius més importants, com també ho va ser en la seva visita a Terra Santa. El viatge que farà al setembre a Cuba se situa, igualment, sota aquestes coordenades, tot i que en aquest cas ja hi ha hagut un treball previ, silencios i poc publicitat, que ha fructificat amb el restabliment de les relacions diplomàtiques entre Cuba i els Estats Units. El Papa també ha denunciat públicament les armes de destrucció massiva i l'augment de la pobresa al món, en l'origen de la qual situa un bon nombre dels conflictes actuals.

En el darrer Àngelus que va protagonitzar a la plaça de Sant Pere, el 23 d'agost passat, Francesc va recuperar un altre conflicte que el té molt preocupat, el d'Ucraïna, i va tornar a fer una forta crida per la pau. «Segueixo amb preocupació el conflicte a Ucraïna Oriental, que es va accelerar novament en les darreres setmanes —va confessar—. Renovo la meua crida pel respecte dels compromisos assumits per aconseguir la pau i amb l'ajuda de les organitzacions i les persones de bona voluntat, que responen a l'emergència humanitària al país. Que el Senyor concedeixi pau a Ucraïna, que es prepara per celebrar la festa nacional de demà. Que la Mare de Déu intercedeixi per tots nosaltres!»

Portaveu de la pau

El Premi Nobel de la Pau s'atorga a «la persona que ha treballat més o menys a favor de la fraternitat entre les nacions, l'abolició o la reducció dels exèrcits existents i la celebració i promoció de processos de pau». Des que el guardó fou instituït el 1895 cap Papa no l'ha rebut, tot i que han estat a prop d'aconseguir-lo. El 2003, per exemple, la majoria d'analistes internacionals apuntaven Joan Pau II com el candidat més ferm, però finalment

El papa Francesc s'ha convertit en icona de pau.

PÉREZ ESQUIVEL:
«La humanitat necessita aquestes veus profètiques, serenes, per construir la pau»

va anar a parar, contra tot pronòstic, a l'advocada i activista pels drets humans iraniana Shirin Ebadi.

Uns quants anys abans, el 1979, va obtenir el guardó la Mare Teresa de Calcuta, missionera de la Caritat, avui beata i un dels exponents màxims de l'Església en l'atenció als més desfavorits. Altres membres de l'Església catòlica que han estat reconeguts amb el Nobel de la Pau són el bisbe Carlos Felipe Ximenes Belo, de Timor Oriental, el 1996, i el P. Georges Pire, el 1958, pare dels Dominics i líder de l'organització de beneficència per als refugiats *L'Europe du Coeur au Service du Monde*.

A l'espera que s'anuncii el nou Premi Nobel de la Pau, l'activista argentí Pérez Esquivel, guanyador de l'edició del 1980 i un dels impulsors de la candidatura de Francesc, ha declarat que, malgrat que el Papa no necessita el premi, seria «important per a la humanitat» que el papa Francesc també el rebés. «En aquest moment en què el món necessita veus creïbles que puguin ajudar, seria interessant que l'hi atorguin —ha afirmat en una ràdio argentina—. Seria important per a la humanitat, que necessita aquestes veus profètiques, serenes, per construir la pau.» Pérez Esquivel ha manifestat que el Papa argentí ha fet una contribució a la pau, «no només a l'Orient Mitjà, sinó a l'Amèrica Llatina, amb l'apropament dels pobles».

Església en sortida

Viure la festa: senyoratge de la feina

Leticia Soberón

El 12 d'agost, en la seva catequesi dels dimecres —aquestes setmanes amb ensenyaments sobre la família—, el Papa va tractar l'important i ignorat tema de la festa. En la tríada que forma la vida dels cristians en família —festa, feina, pregària—, el Papa posa en primer lloc la festa perquè ens allibera de l'esclavitud de la feina: sigui que un mateix s'esclavitzin per ambició o consumisme, o que altres esclavitzin algú per a benefici propi. Fer festa és llançar-se al terreny de la gratuïtat, del que no es compra ni es ven.

«El veritable temps de la festa suspèn la feina professional, i és sagrat, perquè recorda que l'home i la dona que han estat creats a imatge de Déu, el qual no és esclau de la feina, sinó Senyor, per tant també nosaltres no hem de ser mai esclaus de la feina, sinó "senyors".»

Ens proposa els motius per fer festa:

—És una invenció de Déu!, que va descansar l'últim dia de la creació.

—Per respectar els ritmes humans, que requereixen descans, reparació, companyia, solaç.

—Per dotar-nos de llibertat i senyoratge sobre el jou de qualsevol feina.

—Per crear els espais on Déu habita especialment: on no hi ha pressa ni ansietat. Ell es fa present. L'eucaristia dominical ens recorda que tota la nostra vida, fins i tot el sofriment i la mort, poden ser transfigurats en la gràcia de Crist.

—Perquè en la festa tots els membres de la família estan inclosos; hi ha lloc per a cadascú.

La festa, penso, és l'oposat de la guerra. És el floró amb què coronem la pau quan tenim el privilegi de viure-la. La festa és creativa, és joiosa, en ella ens igualam uns als altres. La festa, ens recorda el Papa, és un regal de Déu. Aprenquem a fer festa!, si és possible, un petit moment diari per recordar-nos que l'Amor de Déu és gratuït. I per a tothom.

Itàlia

Noves dades de la bona salut de l'Església

Els italians que marquen la casella de la renda es mantenen estables des del 2008 i un 88% escull la classe de religió

Joan Piñol

Itàlia és el melic de l'Església. Aquell punt on tot convergeix, la cicatriu de l'origen. Des de casa nostra els catòlics s'han emmirallat molt sovint en l'Església francesa, en especial al llarg del segle XX. Tot i així, el referent italià segueix tenint un pes molt important i una significació pròpia.

Tant és així que en moltes qüestions jurídiques, polítiques i institucionals l'exemple italià ha estat un model a seguir. És per això que és interessant analitzar les dades que va publicar el ministeri d'Hisenda italià referents a la casella de l'Església. No en va, el model que es va implantar a l'estat espanyol a partir de la reforma que va aprovar el govern de Zapatero l'any 2006 és quasi calcat a l'italià.

L'«otto per mille»

A Itàlia el sistema de finançament eclesial es vehicula també a través d'una assignació que fan els ciutadans en la seva declaració de la renda. Aquest sistema democratitza el finançament, ja que són els mateixos contribuents qui lliurement decideixen. En el cas d'Itàlia, l'assignació és d'un 0,8% del valor total de l'impost sobre la renda. Amb la musicalitat típica dels italians, és conegut popularment com l'*otto per mille* (8xmille), és a dir, el vuit per mil. Aquest percentatge es pot decidir entregar a l'estat o bé a una institució religiosa. A diferència d'Espanya, on només es pot triar entre l'estat i l'Església catòlica, a Itàlia es pot triar entre 9 confessions com ara l'Església luterana, els adventistes, els jueus i els ortodoxos.

La particularitat d'aquest sistema i la seva principal diferència amb l'espanyol radica en el que passa amb les persones que no marquen cap casella. A Espanya, aquests diners van directament a l'estat. En canvi, a Itàlia el 0,8% de l'IRPF dels que no han marcat cap casella es distribueix segons els percentatges d'aquells que sí que l'han marcat. Per exemple, en les dades fetes públiques aquest 2015 un 80,2% dels que havien marcat la casella ho havia fet en favor de l'Església però només un 45,8% havia marcat alguna casella. Segons el sistema italià, l'Església rep els diners del 80,2% de tots els contribuents, comptant també aquells que no han expressat cap preferència. Així doncs, el sistema preveu que no marcar cap casella implica acceptar tàcitament el repartiment que facin els que sí que la marquen.

L'altra particularitat és que els ingressos es reparteixen cada tres anys. Aquest 2015 s'han repartit les assignacions fetes l'any 2012 per la renda

Darrera campanya de sensibilització de l'8xmille a favor de l'Església.

del 2011. Aquestes xifres, les últimes disponibles, mostren la preponderància clara de l'Església catòlica. De 41 milions de declaracions, 15,2 ho van fer per l'Església mentre que només un 2,9 va preferir l'estat (un 7% del total). De la resta de confessions, destaca l'Església valdesa, una comunitat protestant molt arrelada al nord d'Itàlia, que va rebre un 1,5% de les preferències totals, és a dir, més de 600.000 assignacions. Aquesta xifra és molt curiosa perquè, segons dades oficials d'aquesta comunitat, només hi ha 50.000 valdesos en tot el país. Tot i així, és una comunitat que té molt prestigi en tasques socials i molts italians li assignen el seu 0,8% per aquest motiu. La resta de confessions no superen les 90.000 assignacions.

Garantia de finançament

Aquest sistema va comportar que l'Església rebés aquest 2015 un total

Un 36,7% va marcar l'Església mentre que només un 7% ho va fer per l'estat i un 2,1% per una altra confessió

Els alumnes que escullen no fer classe de religió s'han doblat en els últims 20 anys però encara són una minoria de l'11,5%

de 1.013 milions d'euros. Per comparar, a Espanya els contribuents escullen un 0,7% i aquest any l'Església ha rebut 247,6 milions d'euros gràcies a la casella. No arriba ni a una quarta part del que rep l'Església italiana. Això sí, d'aquesta quantiosa suma, un 23,2% es destina a obres caritatives a Itàlia i la resta del món. També es financen els seminaris, els tribunals eclesiàstics i els sous dels sacerdots.

Si observem l'evolució d'aquesta casella del 0,8% s'aprecia com l'Església italiana ha mantingut un nombre gairebé idèntic d'assignacions. Al voltant d'un 37% del total de declaracions són al seu favor. L'evolució en els últims anys (el 2008 era un 37,1% i el 2015 un 36,7%) presenta una estabilitat admirable. De fet, també l'Església espanyola ha viscut aquesta estabilització en el nombre de persones que marquen la casella. L'any 2002, abans de la instauració del sistema Zapatero, un 34,2% van

assignar l'Església mentre que el 2015 ho va fer 34,9%.

En un panorama de forta secularització i un descens acusat de la pràctica religiosa, l'Església italiana ha aconseguit mantenir un nivell d'acceptació molt elevat i el nombre de contribuents que marquen la casella s'ha mantingut estable. A més, en el seu sistema, són també milions les persones que decideixen no marcar cap casella perquè ja estan d'acord que una majoria dels recursos repartits amb l'*otto per mille* vagin a l'Església. Un catolicisme tàcit, d'acceptació no eufòrica però sorda. Els que marquen la casella de l'estat han anat també augmentant però de manera molt lenta i estabilitzada. A l'estat espanyol podríem dir que la situació és a l'inversa. Hi ha un nombre estable de catòlics que marquen la casella però hi ha una majoria sorda que accepta tàcitament que els diners vagin a l'estat i no a l'Església.

Classe de religió

L'assignatura de religió catòlica, de caire confessional i amb professors escollits pels bisbes (un sistema pràcticament calcat a l'espanyol), ha perdut alumnes. Això sí, aquesta pèrdua ha estat molt gradual, fins i tot tranquil·la. Comparat amb l'estat espanyol, en què el descens ha estat bruscat, a Itàlia encara hi ha una majoria aclaparadora d'alumnes a la classe de religió: un 88,5% de mitjana a tots els nivells. Això sí, a l'escola primària és on la tria és pràcticament unànime (només un 9,2% escull no fer religió) mentre que al segon cicle de secundària hi ha molts menys alumnes de religió (un 18% tria no fer-ne). Que el descens és progressiu i no pas abrupte s'aprecia en el fet que en vint cursos escolars (del 1995 al 2014) el nombre d'alumnes que no fa religió catòlica s'ha doblat però ha passat d'un escàs 5,6% a un 11,5%. Per comparar aquestes xifres, només val la pena apuntar que a Espanya el curs 2012-2013 un 61,5% dels estudiants dels centres públics va escollir l'assignatura de religió catòlica quan, el mateix any, a Itàlia ho feia un 88,9%. Ara bé, les diferències territorials entre el nord, el centre i el sud són més que notables (veure el mapa annex).

En paral·lel, les escoles confessionals catòliques (jesuïtes, salesians...) han anat perdent alumnes i, actualment, només representen el 7% dels escolaritzats italians quan fa vint anys eren un 9,1%. En canvi, a l'estat espanyol aquest últim curs 2014-2015 un 24% dels alumnes anava a centres concertats catòlics. És, pràcticament, tres vegades més que a Itàlia.

En un article recent, la revista *Espresso*, pertanyent al grup del diari d'esquerres *La Repubblica*, analitzava un conjunt de dades referents als joves italians i la seva fe. A més de les xifres d'alumnes de la classe de religió, també se centrava en les dades de batejos i comunions facilitades per l'anuari estadístic de l'Església. Segons aquestes dades, l'any 2013 un 79% dels infants nascuts a Itàlia van ser batejats segons el ritus catòlic. La

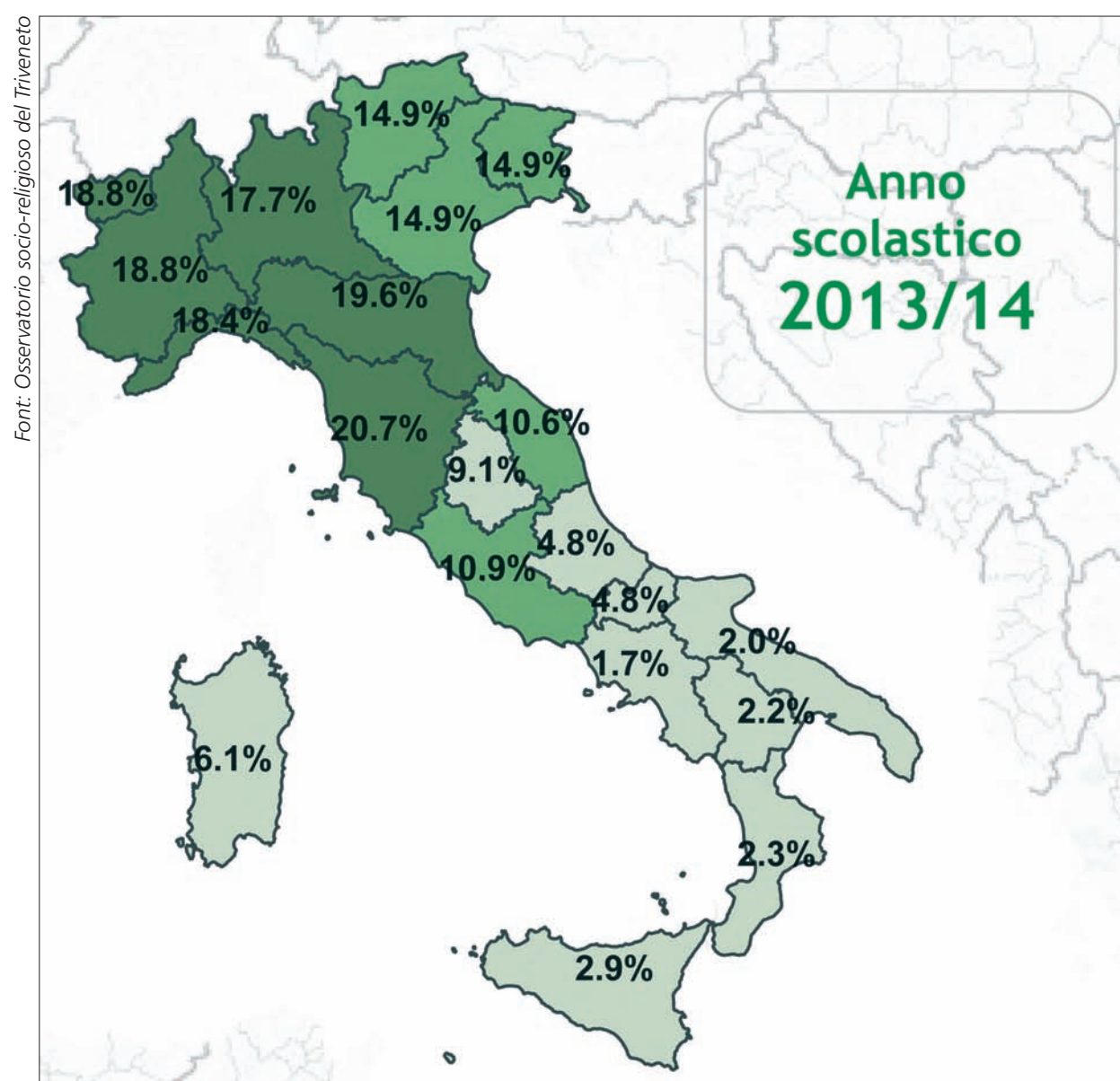
L'assignatura de religió catòlica ha perdut alumnes.

revista es felicitava, en certa manera, de la davallada general dels indicadors sobre la fe dels joves italians però reconeixia que aquesta disminució està sent lenta i poc traumàtica. En el reportatge, evitaven comparar aquestes xifres amb les d'altres països europeus perquè la bona salut de l'Església italiana és exemplar. Amb defectes i limitacions, afectada per la secularització general, però robusta, ferma i amb una salut de ferro. Segons una enquesta recent realitzada a 4.000 joves italians d'entre 13 i 19 anys per l'Associació Italiana per l'Educació demogràfica,

En una enquesta recent, un 25% dels joves italians entre 13 i 19 anys es consideren catòlics practicants

un 25% dels joves es considera catòlic practicant. A Catalunya, per exemple, en l'últim CEO només ho feia un 2,5% dels joves entre 18 i 25 anys.

En resum, l'Església a Itàlia presenta una situació gairebé única al continent europeu. En un context de forta secularització, la fe es manté forta, estable i en una dolça disminució. Això sí, signe que les coses estan canviant i bufen vents nous, l'Església italiana ja ha encès els llums vermells davant l'allunyament progressiu de part de la població i ha redoblat els esforços i les iniciatives en pro de la nova evangelització.

Els estudiants que escullen no fer la classe de religió catòlica segons les regions d'Itàlia.

Iraq

«El destí dels cristians de Mossul és avui més incert que mai»

Bashir Warda, arquebisbe caldeu d'Irbil

Javier Molina
Irbil (Iraq)

El juliol del 2014 el califat acabat de proclamar va llançar un ultimàtum als cristians que resistien a Mossul: abraçar l'islam o morir per l'espasa. Els últims feligresos van acabar fugint de la segona ciutat de l'Iraq en direcció a la regió autònoma del Kurdistan iraquiana. Tretze mesos després d'haver emprès l'èxode, són molt pocs els que confien a recuperar la vida que van deixar enrere. «Més de 125.000 cristians han estat forçats a abandonar casa seva i la terra en què havien nascut», explica a *Catalunya Cristiana* l'arquebisbe caldeu d'Irbil, Bashir Warda, des de la seu de l'Església catòlica caldea, la branca principal que professa l'agointzant comunitat cristiana iraquiana, a la capital del Kurdistan.

Quina és la situació dels cristians de Mossul?

Alguns s'han instal·lat a diverses zones del Kurdistan iraquiana i d'altres, en canvi, han optat per abandonar el país rumb a Turquia, el Líban o Jordània. Calculo que unes 3.000 famílies se n'han anat. Així i tot la situació als països d'acollida és molt difícil. Uns i altres són conscients que el destí dels seus pobles i propietats avui és més incert que mai. És una gran pèrdua perquè encara és un record viu. No es tracta d'un fet que va passar fa vint o trenta anys. Fins fa dotze mesos gaudien d'una vida normal i corrent.

Tenen futur els cristians de l'Iraq?

Hem passat d'1,3 milions de cristians el 2003 als 400.000 fidels actuals. Al Vaticà i a altres esglésies del món els agradaria que el cristianisme romanagués al Pròxim Orient. La nostra tasca és seduir la població i oferir-los una vida digna aquí amb sostre, educació i sanitat per convèncer-los que val la pena quedar-se.

Ha passat més d'un any i els polítics iraquians encara no han pactat un pla per arrabassar Mossul a l'autodenominat Estat Islàmic...

És un fet que inquieta els nostres creients. No hi ha cap voluntat ferma d'alliberar Mossul. Hi ha declaracions puntuals sobre aquest escenari però continuem sense tenir cap estratègia. La reconciliació política ni tan sols està en marxa. I de vegades es parla de la necessitat que l'hipotètic retorn de cristians i yazidites als seus llocs d'origen estigui protegit per forces internacionals, però no hi ha res definitiu. Les disputes polítiques augmenten i la nostra gent comença a pensar que és millor ocupar-se d'una tasca que ni els polítics iraquians ni la coalició internacional estan disposats a desenvolupar. Per això hi ha cristians que s'han afegit als peixmergues (tropes kurdes) i a les

forces armades iraquianes.

I, mentrestant, l'Ei es fa més fort...

Desgraciadament és així. Sembla que té més seguidors i en els darrers mesos han arrabassat una bona quantitat d'armes a l'exèrcit iraquiana a Ramadi [capital de la província occidental d'Al Anbar, de majoria sunnita]. És una llàstima.

Donaria suport a una intervenció militar internacional a l'Iraq?

No es tracta només d'una acció militar sinó, més aviat, d'un paquet de mesures. Com es tracta el càncer? Primer s'ha d'evitar que es continuï expandint però a la vegada cal tenir cura del pacient. Necessitem mesures militars, polítiques, educatives, socials i econòmiques.

La infància és una de les principals víctimes d'aquest drama...

Sí. Hi ha generacions senceres que han estat afectades per la mentalitat de l'Ei o que es troben traumatitzades per l'Ei. Hem de tenir cura d'aquestes noves generacions. Hem posat en funcionament diverses escoles per als refugiats a Irbil i podem veure com són de violents els menors d'edat. Són víctimes de l'Ei; els van robar el passat i casa seva i viuen en camps de refugiats. Aquest dolor l'han convertit en una ràbia que transmeten en paraules i conducta. Els hem d'acompanyar d'una manera espiritual i pastoral per guarir el trauma que pateixen. Quan vam obrir fa unes setmanes diverses escoles per als nens cristians, vaig

poder veure la manera violenta com parlaven. Estan plens de violència en les paraules i en la manera de parlar; com s'adrecen als altres i com tracten els companys o el mobiliari. Estem treballant com els podem socórrer.

És possible derrotar l'Ei sense el desplegament de tropes estrangeres?

No crec que els soldats iraquians puguin recuperar sols el terreny perdut però, quan parlo d'una intervenció internacional, no em refereixo a enviar tropes sinó a augmentar l'ajuda logística i l'entrenament. El suport actual és clarament insuficient.

Considera llavors que falta compromís entre els líders occidentals?

Han estat honestos des del primer

dia. La comunitat internacional no se sentirà pressionada per implicar-se més a l'Iraq fins que no vegi una veritable unitat entre els polítics locals. Les trifulgues han afectat el nivell de cooperació de l'exterior. En qualsevol cas, les esglésies d'arreu del món han fet molt. Hem rebut moltes donacions que ajuden els cristians a mantenir-se per ells mateixos i que els han proporcionat sostre, educació, ajuda i menjar.

I malgrat els litigis, té fe en els polítics iraquians?

Si hi ha voluntat, s'acabaran posant d'acord. Ho poden fer. Percebo que fins i tot aquells que parlen de la solució dels tres estats [sunnita, xiïta i kurd] s'estimen més un Iraq fort.

Quines notícies té del patrimoni cristià a Mossul?

Ens expliquen la destrucció, demolició o canvis de propietats de llocs cristians a la ciutat, però no sabem res de primera mà. És una pèrdua gran i dolorosa. Són llocs i esglésies històriques i són records d'una comunitat.

Tornaran mai els cristians a Mossul?

Sí. És cert que la confiança entre les comunitats s'ha trencat però cal treballar per la convivència. Coneixem la gent de Mossul i ells ens coneixen. És veritat que hi havia problemes i que sabíem que hi havia fanàtics, però sempre havia estat possible conviure. Serà un procés llarg però cal encetar-lo. Hem viscut junts durant 1.500 anys i compartim una bella història.

Hem passat d'1,3 milions de cristians el 2003 als 400.000 actuals

Hi ha generacions senceres que es troben traumatitzades per l'Ei

Punt de vista

Juan Della Torre
(@juan_dellatorre)*

Com afectarà la nova encíclica ecològica al «management» de les institucions?

Poques vegades a la història contemporània un document eclesial ha causat tant de renou a les institucions com la *Laudato Si* (Lloat Sigueu). Per què Exxon ha enviat —sense gaire èxit— una delegació de lobbistes al Vaticà com a última manotada de l'ofegat?

És que el Papa ja no és el Papa. Avui és el líder mundial dels homes de bona voluntat, independentment de la seva religió o raça. I no ho dic jo, ho diu Google que no menteix, perquè és el personatge més *googlejat* del món. I de Facebook i Twitter. El Papa ja no és només el Papa.

És que aquesta encíclica posa en un compromís més d'un CEO o director de màrqueting de les multinacionals. Francesc, fidel al seu estil,

no es tapa res i arremet amb tot. Però aquesta vegada no només amb arguments teològics i morals, sinó també amb el poder de la ciència i l'objectivitat dels números.

Temes com l'ús dels recursos naturals, aigua, energia, petroli i els seus derivats, aliments, deforestació, afecten de manera directa el 95% dels grans anunciant de publicitat al món. Incloses les grans *multis de consumer good products* (consum massiu), *health & care*, petrolieres, automotrius, i fins i tot governs.

N'hi ha que neguen l'escalfament global, amb arguments tan febles com els que el reivindiquen. El que és cert

és que el joc ha començat i que els consumidors esperen respostes sustentables. Però al mateix preu i amb la mateixa qualitat.

Aquesta encíclica comporta una crisi. Serà un desastre per a les marques que no aconsegueixin entendre el nou paradigma de la comunicació. Serà un desastre per a les marques addictes al *green washing*. Però una oportunitat per a aquelles que sàpiguen aprofitar tot el poder de la comunicació de les bones causes com a capital transformador de l'organització i de la societat.

Com el Papa.

*Juan Della Torre és CEO de La Machi, agència de publicitat argentínocatalana especialitzada en bones causes, sustentabilitat i valors religiosos.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Sant Domènec de Guzmán

Se celebra el 8 d'agost. Va néixer a Caleruega (diòcesi d'Osma), el 1170. Fou el fundador de l'orde de Predicadors. En aquesta celebració, a la Litúrgia de les Hores, hi ha una bella descripció de la figura del sant. La descripció va precedida d'aquesta observació: «Parlava amb Déu o de Déu.» Va ser un home d'intimitat amb Déu i, a la vegada, un gran evangelitzador.

Domènec era honest de costums i se sentia tan ple de Déu que «era un vas i una gràcia». Posseïa un caràcter equilibrat. Només el pertorbaven la compassió i la misericòrdia. Com que el seu cor era ple

de joia, la seva cara era riallera. Era un home de pau i, per això, benigne.

El text continua dient que era un home tot d'una peça, de manera que tant les paraules com les obres el mostraven com un veritable testimoni de l'evangelí. Un sant lliurat als germans i als amics, als quals procurava infondre alegria. A la nit, però, es dedicava plenament a la vigília i a la pregària. «Parlava poc, si no era amb Déu, en la pregària, o bé de Déu; i d'això avisava els germans.»

A més d'exhortar a la caritat per la recerca de la salvació de tots, recomanava que els seus seguidors estudiessin el Nou i l'Antic Testament. El biògraf, sant Domènec, duia amb ell l'evangelí segons sant Mateu i les cartes de sant Pau. Molts textos bíblics se'ls sabia de memòria.

Una bona pinzellada de qui va seguir fidelment nostre Senyor Jesucrist. De qui serví l'Església i el món.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Cottolengo

Em sento orgullós de dues coses i ningú no m'ho recrimina. Dels meus pelegrinatges per Terra Santa, cinquè evangeli, i del meu servei a aquesta institució. En realitat, i per precisar-ho, hauria de dir Cottolengo del P. Alegre, que fa vacances a la masia la Castanyera, al Brull.

A la falda del Matagalls, al costat d'un camí que de jove vaig recórrer moltes vegades a peu, es troba aquesta finca heretada d'un matrimoni cristià generós. Allà hi ha una església i, per gentilesa de les monges que m'hi conviden, hi celebren missa diàriament, al juliol i a l'agost. Dins del territori hi ha l'ermita de Maria mitjancera, de la qual sóc capellà, cortesia també de la congregació.

Gràcies a la peculiaritat d'aquest lloc, resulta útil com a casa de colònies a l'estiu. Hi acudeixen malalts repartits en tres torns.

Em separen de la casa 26 quilòmetres.

Hi vaig resant el rosari i en torno donant gràcies a Déu i admirant la tasca dels voluntaris, que complementen la tasca de les monges.

La paraula *Cottolengo* s'aplica a les fundacions de sant Josep Benito Cottolengo, un italià que a Torí se li va ocórrer aquest invent genial. També reben el mateix nom les de sant Lluís Orione, nascut en aquestes mateixes terres i època. El sant torinès no va registrar aquest apel·latiu. Dit això, cal dir que es designa d'una altra manera, més llarga, que ara ometo. Aquesta bona gent, boníssima gent, es refereixen sovint a la Divina Providència, i no seré jo qui els ho recrimini, però a mi m'agrada més parlar de la fabulosa imaginació de Déu, i elles tampoc no m'ho condemnin. És la veritat suprema que inunda el paisatge.

Al Cottolengo són rebudes aquelles persones la malaltia de les quals és incurable, que són pobres i que, per les seves possibilitats econòmiques, no poden ser ateses en altres centres. La institució no rep, ni accepta, subvencions, ni públiques ni privades.

Hi ha dues coses que meravellen el visitant, i evidentment a mi també: la neteja i l'alegria. Desitjo i procuro que vinguin a missa la «gent de missa» però ho aconsegueixo amb dificultat. No vull que sentin llàstima dels malalts, sinó que n'admirin i n'apreguin la devoció, la pietat i l'alegria. Les celebracions són incomparables. En un temps en què poca gent va a les esglésies, que quan demanes ajuda et diuen que no tenen temps, el lliurament total dels voluntaris, ells i elles, gairebé sempre joves, és admirable. El Cottolengo és un cant a la vida humana, un testimoni de servei i de compromís. No és estrany que una cultura lliurada al consum, de natalitat exigua i insuficient, que gaudeix amb valors intermedis, fugi d'aquestes visites, per tranquil·litzar la seva consciència egoista i panxacontenta.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Procés d'alliberament

Herodes, per motius econòmics i polítics, fa decapitar Jaume, germà de Joan (Act 12,1-17). Veient que les seves mesures són ben acollides pels jueus, vol anar més lluny i ordena detenir Pere per fer-lo comparèixer davant del poble, un cop ha passat el període de la Pasqua i la festa dels Àzims. La vigilància és extrema. Quatre piquets de quatre soldats cadascun no facilita ni la fugida ni el rescat. Herodes juga la seva basa amb molta força. Pere es troba en grans dificultats. Mentrestant, la comunitat resa intensament per ell. L'última nit abans de la compareixença és alliberat. Pere està dormint entre dos soldats i lligat amb dues cadenes. Les normes de seguretat són màximes. No hi ha res a fer. Quan l'home arriba al límit de la seva impotència, no li és possible la vel·leïtat d'atribuir-se a si mateix cap mèrit, sinó només d'obrir-se i de confiar-se a l'amor i a la misericòrdia de Déu. La presència de l'àngel omple de llum brillant la cel·la del presoner, però ningú l'adverteix. El procés d'alliberament segueix uns passos concrets.

La fase inicial comprèn el contacte que provoca el desvetllament de Pere. No hi ha alliberament si s'està adormit. Les indicacions segueixen tres etapes: a) aixecar-se de pressa. El canvi no admet dilació. La conseqüència immediata és que es trenquen les cadenes, cosa que només passa quan un decideix posar-se de peu; b) posar-se el cinturó i calçar-se les sandàlies; c) posar-se el mantell i seguir l'àngel. Pere observa al peu de de la lletra tot el que se li demana. No sap distingir entre la realitat i la ficció.

La fase de la travessa es du a terme un cop finalitzats els preparatius. Junts travessen quatre obstacles: la primera guàrdia, la segona guàrdia, la portalada de ferro i el carrer. Al final, l'àngel se separa d'ell. La fase de

Quan l'home arriba al límit de la seva impotència, no li és possible la vel·leïtat d'atribuir-se a si mateix cap mèrit

la maduresa correspon al temps en què Pere es troba sol i pren consciència del que ha viscut. Atribueix el seu alliberament al Senyor, que li ha enviat el seu àngel i l'ha arrabassat de les mans d'Herodes. No es tanca en si mateix i acudeix a la casa

de Maria, la mare de Joan, l'anomenat Marc. Allà hi ha un bon nombre de persones que resen. Rosa, la serventa, en sentir la seva veu va ràpidament a dir-ho al grup i s'oblida d'obrir-li la porta. Pere continua trucant. La comunitat reacciona amb lentitud i sorpresa. Tots es queden de pedra. El que demanen a l'oració s'ha complert i no s'ho poden ni creure. Pere és lliure. No es pot prescindir de cap de les etapes d'un procés. Totes tenen la seva finalitat i el seu sentit. En unes, el guia és indispensable. En altres, cal afrontar la situació des de la solitud personal. Llum i fosc. Iniciativa i seguiment. Rapidesa i pausa. El resultat és l'alliberament. Lliure no només de les cadenes sinó de les seves pròpies il·lusions. La comunitat marca el punt d'arribada.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Comprensió i misericòrdia

Ja estic experimentant els efectes de la promesa que em va fer sor Genoveva d'ajudar-nos des del cel. El seu exemple m'esperona dia rere dia i, sobretot, quan més ho necessito, com és ara.

He parlat moltes vegades de la impotència com una de les creus més grans que patim tots els que ens dediquem en cos i ànima als germans amb problemes d'addicció o, fins i tot, amb trastorns de personalitat, fruit sovint dels seus problemes.

I cal tenir una gran capacitat de comprensió i d'empatia per posar-se en el lloc de l'amic en dificultats insuperables que torna a esclavitzar-se quan ja semblava guarit del tot. No és estrany que en aquests moments de gran patiment, la

La impotència és una de les creus més grans que patim els que ens dediquem als germans amb problemes d'addicció

persona que es veu decaiguda i sense capacitat per sortir-ne es rebel·li fins al punt de culpar aquells que l'han ajudat i dels quals se sent abandonat per no complir

aquells requisits que se'ls demanaven com a necessaris per rehabilitar-se.

Us ben asseguro que el dolor d'aquest patiment no té res a veure amb sentir-se ferit, ni molt menys pel que puguin dir en aquests moments d'angoixa. Sé que em comprendran molt bé els que hagin passat per aquesta situació. És el dolor de no poder fer-los comprendre que no és abandó, i que ningú no pot salvar-se si ells mateixos no volen o no hi posen els mitjans...

En aquests pensaments em trobava, preguntant continuament pel meu amic, quan vaig tornar a llegir una correspondència —que ja coneixia— entre un pres i sor Genoveva: un exemple de comprensió que jo necessitava en aquests moments.

El noi li escrivia en uns termes dels quals després es va penedir i amb paraules tan dures com aquestes: «*También quiero decirle a usted —y me da igual que se enfade conmigo— que no se moleste en contestar esta carta, pues no sirve de nada que a un sediento se le dé sal para beber, y veo que, una carta tras otra, en todas dice lo mismo, los mismos ánimos y casi las mismas frases... Si me responde con una nueva carta y me dice en ella: "Ten fuerzas, no decaigas, lucha por lo que de verdad quieres —porque tú esto, tú aquello, y tú lo conseguirás—"*», porque por mil y por un millón de cartas que me escriba siempre dirá lo mismo, ahórrese sus fuerzas y su tiempo.»

Al dia següent, passada la tempesta interior, el mateix intern li va tornar a escriure amb un to diferent i va demanar-li perdó. I heus aquí la resposta de sor Genoveva, que va rebre les dues cartes alhora: «*Nada tengo que perdonar por tu carta, comprendo que cuando sufres no eres consciente de lo que dices... Pide a Jesús y a la Madre —María— que llenen tu corazón de paz y de amor. En todos los acontecimientos, sean los que sean, Dios está presente.*»

Espero que aquest missatge hagi arribat d'alguna manera al cor del meu amic.

Zoom

Eduard Brufau

Després de rebre el primer tram del rescat el govern grec en ple ha dimitit i s'han convocat de nou eleccions anticipades per al setembre. Es dona la paradoxa que l'acord que ha permès aquesta injecció econòmica té unes condicions pitjors que les de l'acord rebutjat pels grecs en referèndum. Amb tot, sembla que Syriza tornaria a guanyar.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Enciam extraterrestre

«Un petit mos per a l'home, i un salt enorme per a la Nasa», va dir al seu Twitter l'astronauta Scott Kelly en assaborir el primer enciam conreat amb gravetat zero a l'estació espacial internacional.

Certament, són coses que semblen de ciència-ficció. Però jo em demano: quants milions s'ha gastat i es gastarà la Nasa en el seu esforç d'arribar a Mart? Què importa que al món hi hagi milions de persones que es moren de gana? Què importa que per extreure el famós mineral coltan—recurs imprescindible per a les noves tecnologies: mòbils, GPS, videoconsol·les...— es triï els nens perquè el seu cos es pot endinsar més fàcilment a les mines arran de terra, on molts moren intoxicats o per horribles despreniments de terra? Què importa que tantes persones s'hagin de guanyar el sosteniment bàsic buscant entre la brossa plena d'excrements humans, o els desplaçats en camps de refugiats, que malviuen perquè ho han perdut tot? Què importa que tants conciutadans nostres plorin desesperats perquè no poden alimentar els fills perquè estan a l'atur?

Potser amb el que s'han gastat per anar a l'espai s'hauria pogut eradicar tanta pobresa i dolor.

M. ROSA BONALS
Terrassa

No estan excomunicats

En parlar de política i de futbol, tots ens creiem pel cap baix doctors en la matèria. Passa tres quarts del mateix quan es parla de l'Església, tot i la ignorància que hi sol haver entre els mateixos cristians, sense comptar els malèvols enemics de sempre. En aquest sentit van cau-

Les dues riberes del Mediterrani

El contrast entre les dures riberes del Mediterrani —la del nord, lloc de descans per als turistes europeus, i la del sud, on moren persones que fugen— planteja a Europa preguntes incòmodes. A l'emergència humanitària més gran des de fa dècades a les nostres fronteres, la Unió Europea hi respon, en el millor dels casos, amb passivitat i una mesquina vergonyosa. L'Agència Europea de Vigilància de Fronteres ha anunciat que haurà de recórrer als serveis d'empreses privades perquè la UE no ha facilitat ni tan sols el 20% dels mitjans humans i tècnics sol·licitats. Un dels països més reticents a donar ajuda és el Regne Unit, que s'ha vist sorprès per la crisi de Calais, on les morts de diversos joves que intentaven arribar a la Gran Bretanya pel túnel que travessa el canal de la Mànega no n'ha dissuadit molts altres de continuar-ho intentant. En termes quantitius, es tracta d'una situació perfectament manejable, però en el pla polític, l'episodi ha suscitat una reacció histèrica, que ha ensenyat la pitjor cara d'Europa, egoista i insensible al que succeeix més enllà de les seves fronteres.

JUAN GARCÍA RODRÍGUEZ
Càceres

sar certa sensació i fins un fals escàndol unes paraules del Papa en la seva habitual catequesi sobre la família, quan va afirmar que els divorciats tornats a casar no estan excomunicats i que, per tant, mereixen una atenció pastoral urgent de l'Església. No hi ha res de nou en aquestes paraules del Papa, perquè l'Església no ha condemnat mai amb la pena canònica tan greu de l'excomunió aquestes persones, per la senzilla raó, com afirmava el Papa, que el cor de mare de l'Església busca el bé i la salvació de tothom.

LLUÍS ESQUENA ROMAGUERA
Torroella de Montgrí

Com els arbres

Avui en el Sant Evangeli, a la missa, m'han fet sentir i comparar-me

amb els meus estimats arbres, que des de petita he estimat tant.

Quan un d'ells neix és una cosa tan delicada que s'ha de cuidar amb amor perquè vagi creixent; a vegades ha de tenir un suport fort per sobreviure. Quan ja ha arrelat, és el moment més difícil, com amb les persones, perquè el vent i les tempestes no el facin malbé. Després vénen els anys de donar fruit i ho fan amb abundància.

Quan ja ha donat totes les coses bones, ve la vellesa. Li queden poques branques, però prou per fer ombra i mirar el cel fins al final.

Ara jo també em trobo al final de la vida. Tinc 89 anys, però encara puc ajudar el meu fill.

Gràcies al Creador i a la Mare de Déu; sense ells no existiria res.

ROSA SEGALÀS LLACH
Escuderos de Valdelucio (Burgos)

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Padrins

Darrerament s'ha parlat sobre el tema dels padrins de bateig. Ens podria recordar quina missió assumeixen aquestes persones i qui la pot assumir? No creu que si les parròquies n'informessin més bé s'evitarien moltes complicacions?

Efectivament, coincideixo amb vostè que cal informar-ne, formar i fer molta catequesi. Crec que s'han de fer molt normals les reunions prèvies al baptisme amb els pares i els candidats a padrins perquè coneguin molt bé el que es disposen a assumir i vegin si hi estan capacitats o no. Dit això, recordem el més fonamental de la seva consulta. En primer lloc, cal recordar que els padrins no són necessaris per a la validesa del baptisme. Sembla molt obvi però se sorprendria de les consultes que em fan sobre això. Les lleis universals de l'Església disposen que per ser padrí de bateig s'han de reunir uns requisits determinats. El canó 874 del Codi de Dret Canònic estableix que el padrí hagi estat escollit pels pares o, si no hi són, per una persona competent. Es demana que la persona triada tingui capacitat per a aquesta missió i estigui disposat a realitzar-la. Ha d'haver fet els 16 anys (tot i que hi pot haver alguna excepció), ha de ser catòlic i haver rebut la confirmació i l'eucaristia. Ha de dur una vida congruent amb la fe i la missió que s'assumirà. Aquestes són les condicions més importants i segons el meu parer s'han d'exigir perquè la figura del padrí no es redueixi a una funció ornamental, com passa sovint.

Quan Jesús va manar als apòstols que bategessin, els va dir: «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyant-los a guardar tot allò que us he manat» (Mt 28,19). És a dir, el baptisme té sentit només en un context d'anunci i recepció positiva de l'Evangeli mitjançant la fe i una decidida voluntat de conversió i també d'una consegüent catequesi i educació en la fe. Seria desitjable que l'acció dels padrins (proximitat, vida i testimoni), d'acord amb la missió dels pares, contribuís que el nen batejat es convertís en cristià (recordi que no és el mateix, sense més ni més, batejat que cristià). I pel que fa a les polèmiques, jo recomanaria seriositat, discreció i, per descomptat, em sembla inadmissible deixar-se endur per pressions mediàtiques de persones que, totalment alienes a la vida de l'Església, vulguin marcar a la comunitat cristiana què ha de fer i què no.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Les Germanetes de l'Assumpció celebren els 150 anys de la fundació de la congregació

Montserrat Baró i Sans
Germaneta de l'Assumpció

El diumenge 9 d'agost, a la casa del carrer Vidal i Quadres 7 de Barcelona —antic noviciat de la congregació i avui casa de germanes grans—, l'arquebisbe d'Urgell, Joan Enric Vives, va presidir la solemne Eucaristia d'acció de gràcies pels 150 anys de la nostra fundació. Va comptar amb l'assistència de les Germanetes de totes les comunitats, religiosos i religioses d'altres congregacions, sacerdots i laics, famílies, infants i joves, tots ells relacionats amb la nostra missió i coneguts de les germanes.

Enmig de l'Eucaristia, set germanes van donar gràcies a Déu pels 50 anys de la seva professió i una germana, pels 60 anys. En la seva homilia, Mons. Vives va felicitar les germanes i molt especialment la congregació pels 150 anys de la seva fundació i pel seu

carisma: «Procureu la glòria de Déu per mitjà de la salvació dels pobres i petits.» El prelat va recordar el discurs del papa Francesc a la II Trobada Mundial dels Moviments Popolars del 9 de juliol passat a Bolívia. El Papa va sintetitzar la seva al·locució amb tres «T»: «*Tierra, trabajo y tildo*» («terra, feina i sostre») i va demanar un canvi profund de les estructures injustes i dels cors. L'arquebisbe ens va animar a fer presents aquestes reflexions del discurs del Papa en les nostres vides.

Després de proclamar la fe, amb renovada il·lusió, i la renovació de vots, es van fer les pregàries per l'Església, el món obrer, les famílies, els joves, la pau al món, els immigrants, els més empobrits i l'ecologia. Seguidament van tenir lloc les ofrenes: un ciri, les fotografies dels fundadors i un mapa del món on se senyalitzaven tots els països on tenim cases les Germanetes.

Pel que fa al pa i el vi, cal destacar que el calze era el del nostre fundador. L'Eucaristia va continuar en un clima pietós i festiu.

Abans de l'Eucaristia es va passar un *power-point* on es recordaven els inicis de la congregació.

Fa 150 anys, el 17 de juliol del 1865, naixia una nova congregació a França, en el si d'una família espiritual més àmplia, la de l'Assumpció. Era l'inici de la industrialització i de l'exòde rural. A les ciutats augmentava la població obrera i també es generava molta misèria. Enmig de tanta pobresa i de la inquietud eclesial de poder respondre apostòlicament a aquest món obrer empobrit, es van trobar providencialment el pare assumpcionista Étienne Pernet i la jove inquieta M. Antoinette Fage, els fundadors de les Germanetes de l'Assumpció.

Tocats pel sofriment humà i ha-

bitats per l'Evangelí, van intuir una resposta: cercar la glòria de Déu per a la salvació dels pobres i dels petits pel camí de l'Encarnació que va seguir Jesús, el Servent, l'enviat del Pare, i poder dur-ho a terme a través d'uns mitjans senzills de servei, i ser presents en les famílies, en els moments de dificultat, de malaltia o de tristesa.

En acabar l'Eucaristia, es va llegir un llarg missatge del cardenal Parolin, secretari d'Estat, en nom del papa Francesc, dirigit a la general de la congregació i a totes les Germanetes.

Al final es va cantar el *Cant de la unitat*, pregària del nostre fundador: «Déu meu, feu la unitat de les ments en la Veritat i la unió dels cors en la Caritat.» La festa va continuar al jardí, amb un petit refrigeri, on tots els participants vam poder saludar-nos i agrair l'assistència.

Concert de la Coral de Santa Maria a les Germanetes dels Pobres de Barcelona

Redacció

La Coral de Santa Maria d'Igualada es va desplaçar recentment a Barcelona per oferir un concert als acollits a la casa central de les Germanetes dels Pobres de Barcelona, a la plaça Tetuan. Les Germanetes dels Pobres són un orde religiós fundat a França per Juana Jugan; actualment estan establertes a trenta-dos països. Van arribar a Espanya el 1863, on tenen trenta cases. La vetllada fou dedicada especialment a l'excantaire igualadina Antonieta Soteras i Pons, que s'hi troba acollida. A l'acte s'hi sumaren diversos amics d'Igualada i Barcelona.

Presentat per Concepció Cuadras i Jaume Puig, el concert se celebrà en un magnífic auditori. Sota la direcció de Coni Torrents i amb l'acompanyament al piano de Maite

Joan Talavera

Torrents, s'oferí un repertori molt variat en què s'alternaren cançons de diferents països com els Estats Units, Itàlia, Grècia... i de les comunitats autònomes d'Aragó, Galícia, Madrid, València i Catalunya. Cal remarcar

diversos fragments de sarsuela que foren molt ben acollits. Hi actuaren de solistes Emili Argelés, M. Teresa Calaf, Concepció Cuadras, Roser González, Rafi Pérez, Lleonard del Rio i Isidre Solé C.

Abans de la darrera cançó —la sardana *És la Moreneta*—, el president de la Coral, Lleonard del Rio, va explicar la raó de la visita i va llegir una poesia montserratina de la mateixa Antonieta Soteras, mentre se li lliurava un ram de flors com a mostra d'amistat i simpatia. Ella va agrair emociona-

da l'homenatge. El públic va premiar amb entusiasme totes les cançons del concert i la Coral, atenent els aplaudiments, oferí el bis «Canto a Murcia», de la sarsuela *La parranda* de Francisco Alonso.

SANTA TERESA, AVUI

«Ans deslliureu-nos de qualsevol mal. Amén» (Camí de Perfecció 42)

Àngel Briñas
Carmelita descalç

«Aquesta oració evangèlica» (Camí de Perfecció 42,5)

Teresa arriba al final del Parenostre amb una interpretació sorprenent i original de l'última petició: «Ans deslliureu-nos de qualsevol mal. Amén». Per a ella la llibertat del mal és la possessió plena del bé, de Déu mateix. El mal és la precarietat d'aquesta vida a la qual l'home s'aferra, àvid de felicitat. El contemplatiu autèntic, aquell que ha aprofundit en la fugacitat de l'immediat i ha assaborit la plenitud de sentit en Déu, no dubta a elevar aquesta ànsia de totalitat a qui únicament pot satisfer-la. Qui percep aquest esclat interior de comunió definitiva amb l'Estimat no s'allunya, tanmateix, de la realitat immediata. Al contrari, en aquest crit d'eternitat troba més empenta per continuar estimant més i millor en la realitat fugissera d'aquesta vida. «¿Què hi esperen, ja en aquesta terra, aquells a qui heu donat coneixement d'allò que és el món i que creuen amb fe viva en allò que els ha reservat el Pare etern?» (42,2)

De fet, Teresa parla de dos estils de vida, un fonamentat en la voluntat de Déu i l'altre en la pròpia voluntat, i els compara: «La voluntat Déu vol que delegem la veritat, nosaltres volem la mentida; vol que anhelem el que és etern, aquí ens inclinem a allò que acaba; vol que preferim coses grans i excelses, aquí les volem baixes i de terra; voldria que únicament pretenguéssim les segures, aquí estimem les dubtoses. Que tot són fútiles, filles, tret de suplicar a Déu que ens deslliuri per sempre d'aquests perills i que ens tregui ja de tot mal.» (42,4)

Teresa anomena el Parenostre com l'«oració evangèlica». Hi està contingut tot el procés de la vida espiritual tant en la relació amb Déu com en el tracte amb els altres. La intimitat amb Déu no és fruit del nostre esforç, sinó un regal seu. Doncs bé, si Ell ens convida a un diàleg d'amistat i és un camí recorregut per tants creients d'ahir i d'avui, paga la pena arraconar les nostres prevencions (temptacions enganyoses?) i resseguir la sendera de la confiança en qui tantes mostres d'amor ens ha donat.

HORTICULTURA CAPUTXINA

Les hortalisses i les flors dels frares

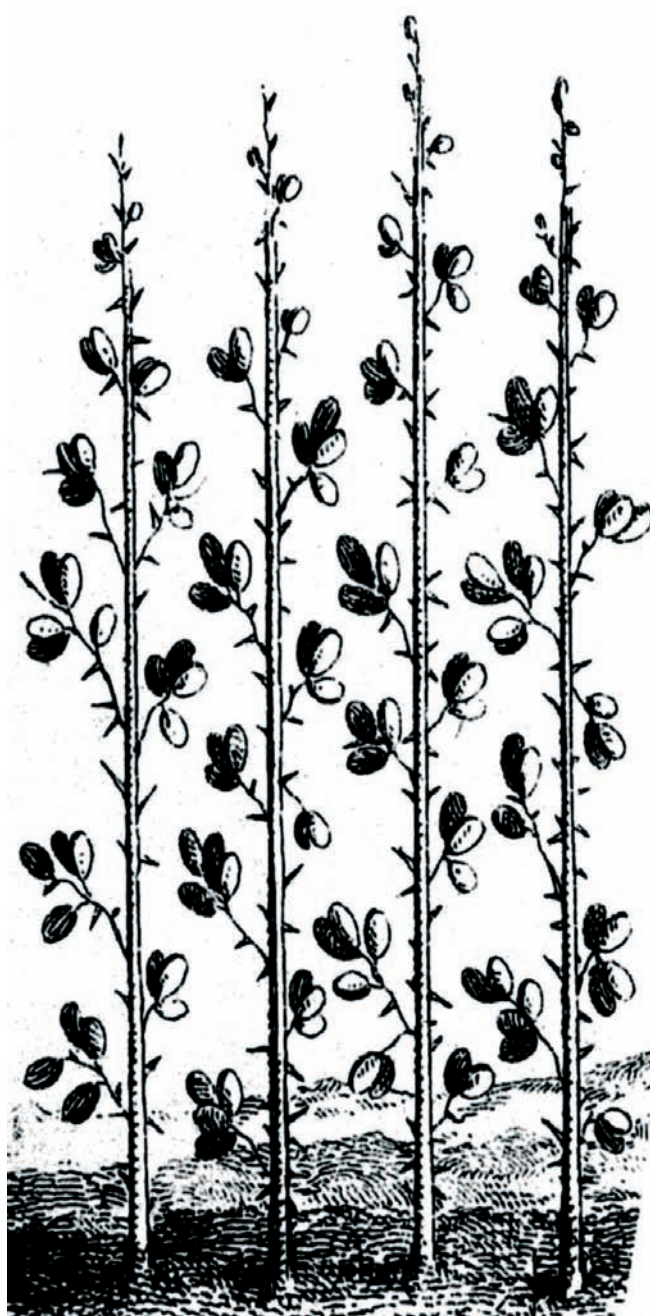
Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels caputxins de Catalunya

Després de l'ocupació napoleònica durant la represa de la vida religiosa, poc abans de la nova exclaustació de 1835, a moltes comunitats religioses de Catalunya, a més del tradicional *Llibre del Prior* escrit per fra Miquel Agustí, els frares i monjos també se serviren d'altres tractats d'agricultura, especialment el tractat de Joan Baptista Galobardes (publicat a Barcelona el 1817) per tal d'ajudar-se al conreu adient dels arbres fruiters plantats en llurs hortes conventuals, especialment a propòsit dels atzerolers, magraners, nesprers, presseguers, guinders, ginjolers, tarongers i, també, de les pruneres i pomeres.

En aquest darrer article sobre les tradicions agràries dels caputxins hi vull esmentar algunes de les particularitats i principals «secrets», propis dels antics horticultors i floricultors, especialment aquelles tradicions referides a l'estil peculiar de conrear a la *caputxina* els raves, les xirivies, els naps, els espàrrecs, les cols, els espinacs, les lletugues, els melons, el julivert, l'alfàbrega i, sobretot, les trumfes o patates, a més de notícies sobre el cultiu de moltes flors com ara les tulipes, els nards, els lliris, les claveïlles, les hortènsies, les francesilles, els rosers i les violes. Els hortolans caputxins manifestaren tothora una peculiar sol·licitud a l'hora d'escollir i preparar el terreny destinat al conreu de les hortalisses: «Si se ha de preparar per primera vegada un terreno nou y selvátich, serà molt bo fer-ho en los mesos de abril o maig, cavant-lo profundament, netejant-lo al mateix temps de las pedras, de todas las arrels y hervas, y en particular del agram que les més petites arrels tornen a criar. Lo començar a treballar la terra inculta en aquell temps, a exemple dels camps que se volen sembrar lo any següent, és molt útil per antigua práctica y experiència per las rahons que en avant se donaran. Se treballará [per] segona vegada la terra después de las primeras pluhas, quan ja seran nadas las hervas dolentas, y a las horas se [h]aurá de afemar lo terreno, esbarriant per sobre los fems ben digerits, y después tornant-lo a cavar, se procurará de mesclar-los bé ab la terra; después per última vegada se tornarà a cavar alguns dias antes de donar principi a la plantada, però ab molta major diligència que las altres vegadas.»

Fou justament durant l'ocupació napoleònica de Catalunya, quan els religiosos caputxins iniciaren el conreu de les trumfes, o patates, que per mor de la crisi de subsistències a partir de l'any 1812 van haver d'introduir en els àpats conven-

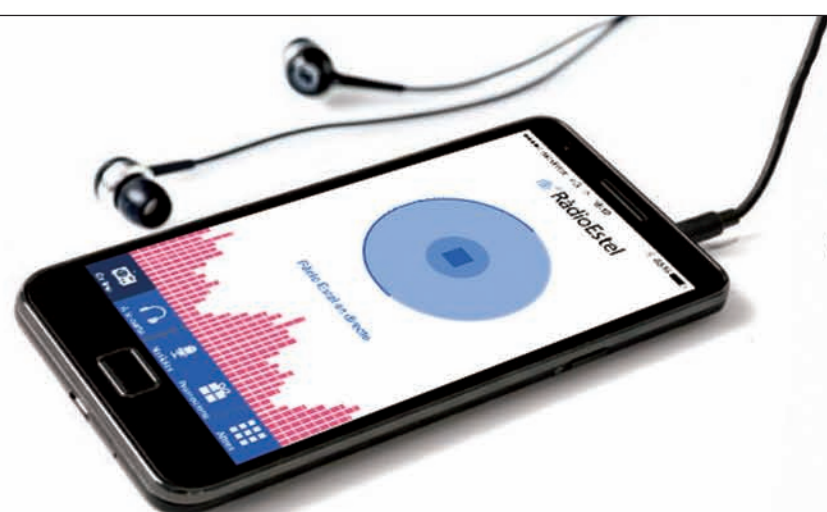

Els hortolans caputxins manifestaren tothora una peculiar sol·licitud a l'hora d'escollir i preparar el terreny destinat al conreu de les hortalisses

tuals. Els frares ho feren, de manera pionera, a l'horta del convent de caputxins de Martorell, tal com ja ho vaig exposar l'any 1995 en la tesi de doctorat i, novament, ho he posat en relleu en tractar directament sobre les pitances dels frares en el llibre *Cuina caputxina* (Barcelona 2010). Amb la introducció de la patata en els guisats conventuals s'afinaren algunes menses com, per exemple, la preparació de la sopa de porros amb patata i llard de porc que els frares cuinaven així: «Tomarás algunos puerros de la huerta y los mondará. Después de lavados, los cortarás en pedacitos pequeños como dados y pondrás en una cacerola un pedazo de lardo que, cuando esté bien caliente, echarás en ella los puerros troceados. Al tomar estos color, añadirás media azumbre de agua con sal y algunas patatas mondadas que, cuando estén cocidas, las aplastarás bien. Luego, pasada una hora de cocción, cuando la sopa esté hirviendo, le añadirás algunos cuscurros de pan frito» (BHC, *Recetario*, s. f.).

Les verdures produïdes en les hortes conventuals formaven part de les pitances dels frares i, com hem vist en els anteriors articles, si no eren a temps a ser servides al refectori les hortalisses en la temporada de la collita, els frares van desenvolupar diverses arts o «secrets» per conservar-les i així poder emprar-les a la cuina en temps tardor i hivernal com consta, per exemple, en aquesta recepta per fer una saborosa confitura de tomàquet: «Por cada tomate se toma una onza de azúcar blanco el que en una cacerola se hace cocer hasta el punto de caramelo; luego que el azúcar empieza a tomar color se le echan los tomates exprimidos de su agua con la dosis conveniente de sal y todas las especias. En seguida se hace hervir la mezcla a fuego ardiente, pero meneándola seguidamente con una cuchara de boj, y cuando esté bastante espesa se añade un poco de manteca de vaca y se pasa por un cedazo de cerda, y se coloca en tarros que se tapan con papel blanco» (cf. *Recetario de Confitería*, f. 329).

Aquest darrer article de la sèrie estiuenca dedicada a l'horticultura dels caputxins he volgut il·lustrar-lo amb un gravat que presenta, ben arreglades, unes mates en procés de creixença dins d'una horta conventual. D'ací quinze dies reprendré, si Déu ho vol, la sèrie habitual sobre les tradicions remeieres de casa nostra i us parlaré de les nombroses propietats d'una de les herbes remeieres més comuna i més estimada en la nostra medicina popular: la camamilla.

Ràdio Estel

es mou amb tu!

Disponible a:

App Store

Google play

Descarrega't ja la nostra aplicació per a dispositius mòbils

FESTES I SANTS

Els Cossos Sants i la Festa Major de Manresa

La Festa Major, tradicionalment, ha suposat la celebració més gran dedicada al titular del temple eclesiàstic principal. La rebuda de relíquies de sants, però, era un fet tan especial per a la comunitat que calia fer-ne memòria. La forma més habitual va ser donant relleu a la festivitat dels sants corresponents fins i tot prenent protagonisme al titular parroquial. Ha estat el cas de Tarragona, amb santa Tecla, Camprodon, amb sant Patllari, o Manresa amb els Cossos Sants, entre molts d'altres. En el darrer cas, però, s'afegeix un element interessant: la Festa Major commemora l'arribada de les relíquies quan els tres sants ja tenen la seva corresponent diada.

La Col·legiata Basílica de Santa Maria, la Seu, de Manresa, mostra especial veneració a les relíquies de santa Agnès, sant Maurici i sant Fruitós, els Cossos Sants. Es preserven en dues arquetes del segle XVII situades a la cripta del temple.

La finalització de l'edifici de la Seu va motivar l'arribada de les relíquies a Manresa el 1372. Aleshores es va considerar necessari que la nova construcció religiosa havia d'acollir, com era habitual, algunes relíquies sagrades d'algun sant de renom. Una comissió de prohoms manresans, sabedora de la riquesa en relíquies que tenia el veí poble de Sant Fruitós de Bages, va dur la petició al delegat pontifici. Aquest els va concedir els seus desitjos i els va lliurar una carta per al bisbe de la diòcesi.

Els fidels de Sant Fruitós s'hi van oposar i el delegat episcopal va veure's obligat a forçar les portes de l'església de Sant Fruitós. A dins, i amb l'objectiu de fer inventari de les restes santes que hi havia, es van localitzar les

La Seu de Manresa mostra especial veneració a les relíquies de santa Agnès, sant Maurici i sant Fruitós, que es preserven en dues arquetes del segle XVII

cenres de sant Fruitós i altres restes de sant Maurici i santa Agnès. Una imponent processó va conduir-les, el 30 d'agost d'aquell any, al nou temple manresà.

La importància del trasllat i acolliment dels Cossos Sants, per Manresa, va suposar un abans i un després. La Festa Major va traslladar-se al 30 d'agost per recordar i commemorar, any rere any, l'arribada de les restes santes.

Joan Arimany i Juventeny
Llicenciat en Humanitats, especialitzat
en religiositat popular
www.joanarimanyjuventeny.cat

CONSELLS PER A L'ESTIU

Exercici físic per prevenir la demència

En un futur no gaire llunyà la demència constituirà una autèntica epidèmia per a les poblacions dels països desenvolupats. L'augment de l'esperança de vida n'és la principal causa, ja que l'edat és un factor de risc per a les demències, especialment per a la demència vascular i la malaltia d'Alzheimer, les més comunes entre la població de gent gran.

En l'última dècada la comunitat científica s'ha preocupat per identificar quins factors o estil de vida actuen com a protectors de la demència en l'edat adulta tardana. En aquesta línia una de les mesures més ben estudiades pels investigadors ha estat la influència de l'activitat física sobre les capacitats cognitives. L'exercici físic produeix canvis metabòlics, estructurals i funcionals en el cervell de la persona gran i incrementa la producció cerebral d'una sèrie de molècules molt importants per assegurar la supervivència de les neurones i facilitar-ne les connexions sinàptiques: són els factors neurotròfics. L'activitat

El fet de practicar exercici físic de moderada intensitat ens ajuda a protegir la salut del nostre cervell

física augmenta els nivells d'aquestes molècules en aquelles zones cerebrals que són més vulnerables i que més s'atrofien durant l'envelliment i la demència, la zona de la memòria i les zones que intervenen en l'aprenentatge. El fet de practicar exercici físic de moderada intensitat ens ajuda a protegir la salut del nostre cervell, incrementa la memòria, la capacitat d'atendre estímuls i millora les funcions que permeten planificar i guiar la varietat d'accions que portem a terme durant la vida.

Aquestes troballes confirmen que el cervell humà manté la seva capacitat de modificar-se al llarg de tota la vida encara que amb l'edat en disminueixi la intensitat. Aquest fet obre una porta a l'esperança a totes aquelles persones que pateixen demència i corroboren quelcom molt important, els beneficis de l'activitat física no es limiten a les persones grans sanes, sinó que és beneficiosa per frenar el deteriorament cognitiu i la demència un cop el procés s'ha iniciat.

Marta Bisbe
Fisioterapeuta i professora
de la Facultat de Ciències
de la Salut Blanquerna-URL

En aquesta darrera ruta pel Ripollès visitem la interessant església romànica de Queralbs, porta d'entrada a la Vall de Núria. També pugem fins al santuari de Montgrony, un referent històric i espiritual de la Catalunya Vella i el segon santuari marià més popular de la comarca després de Núria.

Queralbs i santua

SANT JAUME DE QUERALBS

A les envistes del Puigmal i dels pics més alts del Pirineu oriental Queralbs és lloc de pas obligat per pujar al santuari de Núria. Arrapat a mitja muntanya i envoltat de prats de dalla, el poble ha sabut conservar íntegrament la seva fesomia pagesa de casetes tradicionals de pedra i teulades de pissarra.

Ton Abel, un dels millors coneixedors de les esglésies de la vall, ens acompanya a visitar l'església de Sant Jaume de Queralbs, situada al capdamunt del poble. De tot l'exterior el que més crida l'atenció és el pòrtic o galeria porxada romànica. De línies ben senzilles aquest pòrtic té una elegància marcada per la successió rítmica de les fines columnes. Ton Abel ens fa fixar en els capitells de cada columna, treballats amb molta cura, on veiem representats animals i guerrers. «Aquests capitells són interessants perquè s'assemblen molt als del monestir de Serrabona, al Rosselló. Segurament van ser fets en algun taller rossellonès, en un temps en què el contacte entre totes dues bandes del Pirineu era normal i freqüent.»

Una vegada dins de l'església persisteix el caràcter auster que ja predominava a l'exterior: una nau única, amb parets de pedra vista i coberta per una humil volta de canó. Vora l'escaleta que puja al cor ens fixem en una pila baptismal de granit, que sembla molt antiga: «Aquesta pila és romànica, del segle XII», diu el nostre amfitrió, «però no és originària de Queralbs. Prové de Galícia i va ser comprada després de la guerra per tal que l'església tingués una pila baptismal que no desentonés amb el conjunt».

Avancem fins davant mateix de l'altar, que conserva un frontal gòtic tot daurat que destaca com un punt càlid enmig de tanta presència pètria. Ton Abel ens fa saber que es tracta d'una còpia fidedigna de l'obra original, que es troba al MNAC: «Va ingressar al museu pocs anys abans de l'esclat de la guerra, i això el va salvar de la crema del 1936.» Observem amb atenció les diverses escenes, que d'una manera delicada i expressiva representen la passió de Crist i ens aturem una estona en el rostre de la Mare de Déu, que traspua dolor i dolçor al mateix temps.

El nostre guia ens assenjala una imatge de Maria situada a un dels costats de l'absis. En contrast amb la del retaule aquesta Mare de Déu —asseguda i amb el Nen a la falda— és més règia, però també transmet un gran amor maternal. Ton Abel ens informa que aquesta és una de les poques imatges que es van salvar de l'incendi del 36: «Aquell estiu van buidar tota l'església, i amb les imatges van fer una foguera als afores del poble. Però el terreny feia baixada, la imatge va rodolar costa avall i un veí la va poder rescatar.» A un costat de l'altar destaca una gran creu de plata, d'inspiració romànica, que el nostre amfitrió ens informa que va ser feta a mitjan segle XX pels orfèvres Ramon Sunyer i els germans Serrahima. La dignitat radiant de la creu presideix aquesta església de muntanya que malgrat la història ha preservat el seu caràcter senzill i proper.

Sant Jaume de Queralbs, amb el pòrtic porxat.

L'interior és d'un romànic auster.

Eduard
Brufau

TES ESPIRITUALS

ari de Montgrony

SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE MONTGRONY

A poc més d'una hora a peu de Gombrèn, i agosaradament penjat enmig d'un rocam com un niu d'àguiles, el santuari de Montgrony exerceix des de ben lluny una atracció immediata en qui el veu. Com si la Mare de Déu cridés tots els seus fills d'aquestes valls, al santuari s'hi troben pelegrins, estiuejants i excursionistes experimentats.

El primer que trobem en arribar a Montgrony és l'hostatgeria i el restaurant, molt freqüentat en aquesta època de l'any. Des d'aquest indret obtenim una vista excel·lent de bona part del Ripollès i el Berguedà, i cap a la banda de ponent veiem la silueta icònica del Pedraforca. A la plaça que hi ha davant mateix de l'hostatgeria ens trobem amb Mn. Melitó Tubau, rector del santuari i de nombroses parròquies del Ripollès, que ens rep molt afablement. Per unes escales força llargues arribem fins a l'església del santuari, construïda aprofitant una balma de la roca. Tota ella és molt petita, no hi deuen cabre més d'una trenta de persones, i tanmateix no li falta de res. Fins i tot té un cor de fusta elevat. Mn. Melitó ens fa saber que l'església data del segle XVI, però que la devoció a la Mare de Déu és molt més antiga: «La tradició diu que va ser trobada per un bou que furgava a terra l'any 804. Pel que sembla va ser el mateix comte Guifré el Pilós qui va fer construir el primer santuari una mica més amunt d'aquí, on avui s'alça l'església romànica de Sant Pere. El va encomanar a la seva filla Emma, primera abadessa de Sant Joan de les Abadesses».

Davant de la reixa que protegeix l'altar i la capella de la Mare de Déu cremen desenes de ciris, mostra clara de la devoció que desvetlla la Mare de Déu en aquestes contrades. També hi veiem uns quants exvots com a senyal d'agraïment per la seva intercessió en situacions concretes, rams de flors i alguns objectes deixats per muntanyencs. El rector del santuari ens assenyala la imatge de la Mare de Déu, menuda i de trets molt fins. «Com es pot veure és una Mare de Déu de pell més aviat bruna, com passa a vegades amb les imatges marianes. Al segle XIX un incendi fortuït la va fer malbé, i la imatge actual es va fer poc després seguint de prop el model original.» No podem evitar de trobar una gran semblança entre la Mare de Déu de Montgrony i la Moreneta, no

només per la morenor de la pell sinó per la finor de la cara i els vestits de totes dues.

Mn. Melitó ens informa que quan hi ha un aplec important i l'església del santuari queda petita es fa servir l'església de Sant Pere, a la part de dalt de tot de la roca de Montgrony, que té força més cabuda. Mentre ens estem a l'església contemplant la Mare de Déu són diversos els grups ben variats que entren i surten del santuari. Enmig d'aquestes valls fondes cobertes de boscos la devoció a la Mare de Déu fa més de mil anys que perdura i no sembla que res l'hagi d'estroncar.

El santuari de Montgrony, construït a la roca.

L'església és de dimensions força menudes.

ARMÈNIA AL COR

La parròquia dels armenis catòlics a Erevan

Bàrbara Virgil
Rutes Bíbliques i
Expedicions Culturals.
Ruth Travel

Torna a ser diumenge. Els bonics diumenges d'Armènia. Pot semblar que sempre fem el mateix però hi ha quelcom que fa que cada diumenge sigui un diumenge únic i irrepetible. Avui l'Ararat s'intueix tímidament a l'horitzó de la capital, a Erevan.

Hem començat el dia amb la visita de les esglésies de Surp Hripsime, Surp Gayane, i hem assistit a una part de la santa missa armènia a Echmiadzin. Els viatgers han sentit els cants dels cors de les tres esglésies i he pogut veure els seus ulls brillant d'emoció, i és que els cantssón especialment emotius en aquell entorn.

A la tarda després de dinar i després de passar pel mercat de mil coses que és el Vernissage, ens hem dirigit a la parròquia dels armenis catòlics que es troba al barri de Qanaqer.

El barri es troba una mica lluny del centre i el cotxe desfà part del camí que hem fet més d'un cop passant per la plaça de la República, circulant per la carretera que va paral·lela al riu Hrazadan, i que, enfilant-se pujada amunt, ens dona ocasió de con-

Parròquia catòlica al barri de Qanaqer, a Erevan.

templar una panoràmica encara més completa d'aquesta ciutat.

Arribem a un carrer tranquil on es troba l'única església catòlica de la ciutat. Uns nens d'uns dotze anys volten pel carrer i ens miren amb cara encuriosida en veure el grup d'estrangers tan lluny dels llocs que acostumen a visitar els turistes al centre.

M'ha comentat la Zara que el recinte era abans una llar d'infants i que des dels anys noranta és la seu dels catòlics armenis. Així que no ens trobem davant d'una típica arquitectura religiosa, però la cosa canvia en entrar en aquella part de les antigues dependències on es troba la petita capella. Una bonica sala amb bancs

i terra de fusta, parets blanques amb un sant Crist a un costat, i amb un altar diferent del que estem acostumats a veure a les nostres esglésies i que ens recorda més els altars que hem estat veient aquests dies a Armènia.

El sacerdot de la parròquia ens dona la benvinguda en italià, ja que havia estudiat a Roma, i continua després parlant en armení occidental traduït al castellà per la nostra guia. Ens explica que hi ha encara una altra comunitat d'armenis catòlics a Gyumri i que el centre dels catòlics armenis es troba a Beirut. Ens recorda que a Armènia hi ha tres comunitats cristianes: l'església apostòlica armènia, l'evangèlica i la catòlica armènia.

Aquest recinte és a més la casa de vint-i-cinc famílies sirianes refugiades que viuen aquí. Armènia no oblidar. Un dia va ser Síria i el Líban qui van donar acollida a aquells armenis que fugien de les matances del 1915, i avui Armènia, malgrat ser pobra, rescata i acull més de catorze mil sirians cristians que han fugit de la guerra.

Club amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte: Núria Ortín
Tel: 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Pelegrinatges 2015

ETIÒPIA

Del 21 de setembre al 3 d'octubre

Ètnies, cristians i tribus del sud

PÈRSIA

Ruta bíblica

Del 28 d'octubre al 7 de novembre

Us convidem a descobrir l'antic Imperi Persa, actual república de l'IRAN. Durant 11 dies ens endinsarem en un viatge en el temps per gaudir d'episodis d'una història èpica de més de 2.500 anys d'antiguitat

Pelegrinatge a Terra Santa

De l'1 al 10 de desembre

OCTUBRE /
DESEMBRE /

Turquia: Ruta de sant Pau
Llums de Nadal a **Nova York**

Organització tècnica

Ruth Travel

GC 1478

ESGLÉSIES IMPOSSIBLES

Una capella inflable

Hem anat repassant en els vuit articles anteriors, d'estiu, un seguit d'esglésies insòlites, impossibles, les quals han acabat, secularitzades, en altres usos, alguns ben dignes, alguns més dubtosos, si bé els creients sempre considerarem que no hi ha res més alt i més digne que servir i donar culte a Déu.

Alhora, i en part ha estat un dels propòsits de la sèrie, no només hem volgut denunciar un problema greu arreu d'Europa, un veritable maldecap de molts bisbats, sinó un fet, els temples infrautilitzats que afecten no només els catòlics, sinó les altres confessions cristianes en els països on estan arrelades.

El fenomen ja passa al nostre país, ha passat sempre, però ara s'ha agreujat. A molts barris de les nostres ciutats fa cinquanta anys o menys aixecàvem noves parròquies per saturació de les antigues. Avui s'han quedat amb menys feligresos i pocs capellans.

Repassem les darreres «esglésies impossibles» que hem conegut amb un signe completament contrari, la capella portàtil, transportable, desmuntable. Fou el 2008 que va córrer la notícia que el britànic Michael Gill havia dissenyat i patentat un nou model de temple, per als pastors anglicans, perquè el poguessin traslladar a la caixa de la camioneta.

Es tracta d'un inflable, amb fines tres de PVC, que assoleix una agulla

de 14 metres d'altura; és de plàstic gris, amb trona per predicar, altar, orgue i unes arcades gòtiques. L'inventor assegurava que ja tenia comandes de Bèlgica, Estats Units i Corea del Sud, havent-se posat en contacte amb el Vaticà.

No n'hem sentit parlar més pe-

Es tracta d'un inflable de plàstic gris, que assoleix una agulla de 14 metres d'alçada, amb trona per predicar, altar, orgue i arcades gòtiques

rò no era cap invent. Jean Prouvé el 1968 a la revista *L'Art Sacré* ja en parlava. Fou «inflada» —un terme que no és ni «erigida», ni «dedicada» ni «consagrada»— el 1969 a Montigny-lès-Cormeilles, a la Val d'Oise, al nord de França; la major part era vinil transparent, pesava uns 30 quilos, i tenia capacitat per a 200 persones. L'autor admetia que s'havia inspirat en les solucions alemanyes que utilitzaren estructures com les dels nostres envelats de festa major, per al culte provisional passada la II Guerra Mundial.

Fins aquí aquesta mostra de nou articles d'estiu, un punt

i final per reflexionar i fer-nos preuar les nostres esglésies, tant per les seves bel·leses artístiques com per ser un lloc espiritual més enllà de la seva simple rendibilitat econòmica: la fe no taxa mai persones, objectes o edificis.

Joan Pallarès-Personat
Historiador

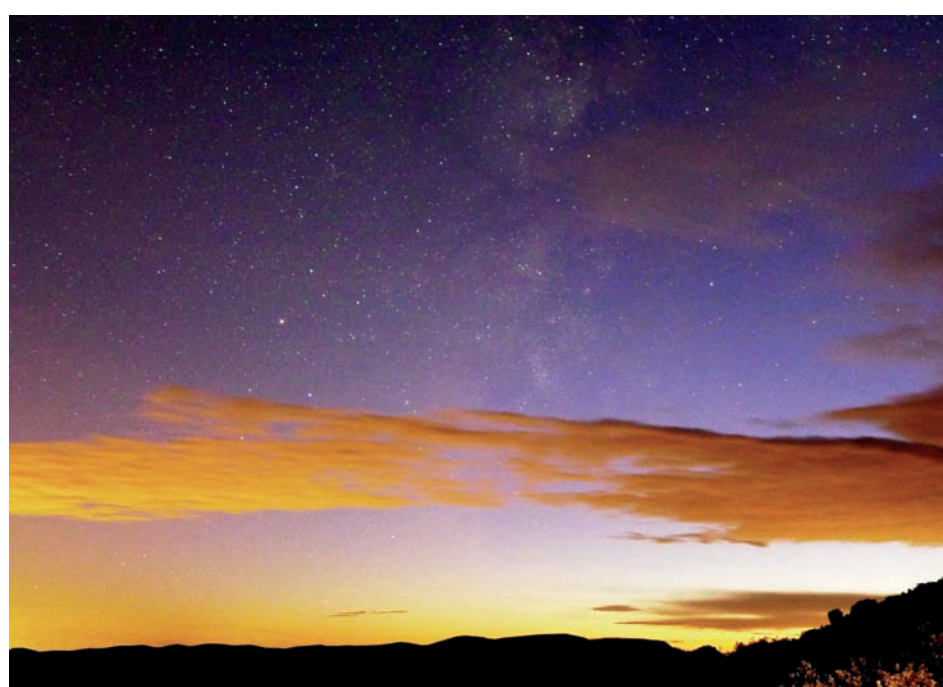

ESPAI ASTRONÒMIC

Meteorologia i astronomia

La meteorologia és enemiga de l'astronomia. En quantes ocasions fenòmens meteorològics han privat de realitzar observacions astronòmiques d'importància! Com no sigui des de l'espai les observacions s'han de realitzar a través de la capa d'aire, extraordinàriament densa i turbulenta, motiu pel qual els observatoris es construeixen en cotes altes i en zones de provada estabilitat aèria. Aquest fet ocasiona que els astrònoms es vegin obligats a posseir coneixements de meteorologia, al contrari que els meteoròlegs, que no han de saber res necessàriament d'astronomia. Com a molt poden procurar estar a l'aguait de l'activitat solar per la seva repercussió en les capes altes atmosfèriques, informació que també afavoreix els radioaficionats.

De fet, meteorologia i astronomia formen un matrimoni de conveniència amb un interès especial per part de l'astronomia. Els astrònoms han de recórrer als meteoròlegs per preveure les condicions atmosfèriques que hi haurà en una data determinada en què s'esdevingui algun fenomen astronòmic. El cas és que, com que en general les previsions han d'ésser a llarg termini,

Núvols amenaçant la claredat de la nit. Port d'Àger.

s'ha de recórrer més aviat a estadístiques climatològiques de la zona per assolir certa fiabilitat.

Si els estels fan pampallugues i el cel és net vol dir que bufa vent del nord

o de l'oest i hi ha corrents d'aire que provoquen distorsions a les imatges; aquesta situació és fatal per a l'observació planetària però bona per a l'estel·lar de gran camp. Si el cel és

poc transparent i els estels no fan pampallugues significa que l'aire és estable, condicions adequades per a l'observació planetària, però no per al cel profund. Si hi ha un cel transparent però a través del telescopi les estrelles es veuen com una bola de cotó és que hi ha cristalls de gel a l'alta atmosfera. Una de les situacions atmosfèriques més molestes és quan hi ha núvols esquinçats que es van desplaçant i impedeixen fer una observació continuada d'un mateix objecte.

A Catalunya és difícil fer previsions meteorològiques. La climatologia pròpia de la mediterrània i l'orografia tan enrevessada modifiquen contínuament l'evolució del temps. Els meteoròlegs diuen que previsions fiables a més de cinc dies vista són impossibles, al nostre país. Aquí tenim un munt de serralades que parteixen zones climàtiques com un ganivet, i mentre a un dels vessants fa un sol espatarrant, a l'altre pot caure una tempesta. Per això els astrònoms en tenim molt, de nòmades: sigui per evitar la pol·lució lumínica de les grans zones urbanes o per anar a la recerca de cels nets hem d'estar disposats a fer camí.

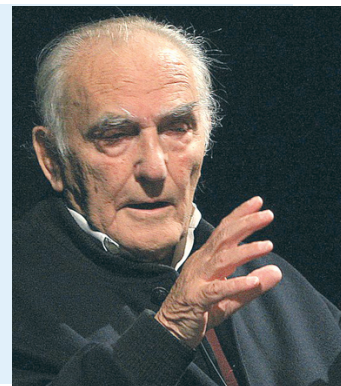
Jaume Sacasas
i Domènech
Divulgador d'astronomia

En el decurs d'aquests mesos d'estiu, anirem publicant una sèrie d'articles on s'exposen alguns exemples de la relació fecunda que hi ha hagut en la història recent entre sacerdots i artistes

EL P. AURELI ESCARRÉ I DOMÈNEC FITA

AMISTATS FECUNDES

El Sant Benet de Montserrat

Jaume Aymar i Ragolta
Director

L'abat Escarré és una de les figures més dinàmiques de la història de l'Església a Catalunya en els anys de la postguerra. Aureli Maria [Francesc] Escarré i Jané (L'Arboç, 1908 - Barcelona, 1968) va ingressar com a monjo a l'abadia de Montserrat el 1923 i fou ordenat sacerdot deu anys després. Durant la revolta militar del 1936, a causa de la persecució religiosa i gràcies a la protecció de la Generalitat, aconseguí passar a Itàlia. El 1938 marxà a Saragossa i el gener del 1939 retornà a Montserrat. Gràcies a la seva perícia, va aconseguir que el confirmessin com a prior abans de l'arribada de les autoritats franquistes que, segons sembla, hi volien imposar una comunitat castellana. El 1941 Escarré fou nomenat abat coadjutor de l'abat Marcet, i va decidir renovar la comunitat enviant monjos a fer estudis a l'estranger i impulsant la recerca en els camps de la litúrgia, de la Bíblia i de la cultura en general. Alhora, a proposta del monjo Aldabert Franquesa i de la Comissió Abat Oliba, va promoure l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat del 1947, que va representar l'eclosió de moltes inquietuds espirituals i patriòtiques.

El P. Escarré va contribuir decididament a la reconstrucció de Montserrat i va donar la mà a diversos artistes. Un d'ells fou Domènec Fita i Molat (Girona, 1927), format a l'Escola de Belles Arts i Oficis d'Olot, a l'Escola Municipal de Belles Arts de Girona i a l'Escola Superior de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona. Fita va experimentar diverses tècniques i va evolucionar des del figurativisme de la seva etapa inicial fins a la integració en el concepte i en l'expressió abstracta. Ha conreat l'escultura, la pintura, el vitrall, la ceràmica. Entre les seves obres religioses més destacades hi ha els frescos en l'església de Santa Susanna de Girona (1953), el dramàtic Crist Jacent de la catedral de Girona (1958), el pas de l'*Ecce Homo* (església de Sant Feliu, Girona, 1959) i les imatges de Sant Joan i Sant Narcís de la façana de la catedral de Girona (1960).

El 1961, l'abat encarregà a Fita la imatge de sant Benet per al monestir de Montserrat. Fita escriu: «Ens entrevistàrem les vegades que calgué, a Montserrat o en un pis de

Barcelona. Aquells contactes enriquidors per a ambdues parts feien avançar el projecte.» La grandiosa escultura (2,5 m. d'alçada), de planxa forjada coberta d'una patina de rovell, està situada des del 1962 al costat de l'entrada de la porteria, amb la mà indicant l'accés, com recordant als pelegrins que, per als monjos, l'hoste ha de ser tractat com el mateix Crist. Amb mitra i bàcul, hi ha en ella un cert dramatisme, potser com una premonició del calvari que l'abat havia de passar. El 14 de novembre del 1963 Escarré feia unes polèmiques declaracions a *Le Monde* (avui se sap que foren resultat d'una feina d'equip), en què demanava que el poble pogués triar el seu govern, garantir la llibertat de premsa, la fi del clima de guerra civil, i defensar la llengua catalana, no com «un deure, sinó ben bé una necessitat; quan es perd la llengua, la religió també tendeix a perdre's». Malgrat la seva antiga amistat amb Franco, el govern el va obligar a abandonar Catalunya i l'abat passà a residir al monestir de Viboldone (Llombardia), acompanyat d'Aureli Argemí i Roca, que va ser el seu secretari entre el 1965 i el 1968. El periodista Narcís-Jordi Aragó, en una conferència impartida a l'Arxiu Històric de Girona, va explicar la gran amistat que es va manifestar aleshores entre l'abat Escarré i Domènec Fita. L'abat mantingué correspondència amb l'artista i aquest l'anà a veure a l'exili acompanyat de Narcís Comadira. El 1966 el govern espanyol va obligar el P. Escarré a renunciar al títol d'abat de Montserrat. Malalt de mort, l'abat Cassià Just el portà a Barcelona i fou enterrat al seu monestir en una celebració multitudinària, on se sentiren crits com «l'abat és nostre!».

Domènec Fita tingué també amistat amb altres monjos benedictins de Montserrat, com el P. Maur Boix (Barcelona, 1919 - Montserrat, 2000), que fou també secretari del P. Escarré i director de la revista *Serra d'Or*, o el P. Pere Crisòleg (Sitges, 1923 - Montserrat, 2013), que, juntament amb el P. Pau Figueras, va ser l'organitzador del primer museu de Montserrat. Ells l'ajudaren en moments difícils de la seva personal evolució religiosa.

El 1961, l'abat encarregà a Fita la imatge de sant Benet per al monestir de Montserrat

Paraula i vida

Francesc visitarà Cuba al setembre

El pare Federico Lombardi, director de l'Oficina de Premsa del Vaticà, va confirmar, ja fa uns mesos, que el papa Francesc viatjarà a Cuba aquest setembre, abans de la visita que farà als Estats Units entre el 22 i el 27 del proper mes. És lògic que aquesta etapa cubana hagi despertat un interès especial per les circumstàncies que són en la ment de tots.

Segons el pare Lombardi, el Sant Pare ha decidit acceptar la invitació dels bisbes cubans i de les autoritats civils del país, una invitació que li van fer fa uns mesos. En aquest sentit, a l'illa es compleix el que és habitual en els viatges pontificis, que no es fan mai sense una invitació prèvia presentada tant pels bisbes del lloc com per les autoritats polítiques. La important mediació realitzada pel Sant Pare i pels seus col·laboradors del Vaticà en la regularització de les relacions entre Cuba i Estats Units és també, sens dubte, en el rerefons d'aquest viatge.

En realitat, aquest viatge de Francesc a l'illa cal

situar-lo en continuïtat amb l'actitud del Vaticà en relació amb el règim cubà, un llarg i delicat estira-i-arronsa que ha passat per hores molt baixes i per hores millors, com és el cas de la situació present.

De fet, aquesta serà la tercera visita d'un successor de Pere a l'illa caribeny. La primera visita la va fer Joan Pau II el 1998; va ser una visita històrica que va marcar la fi de les disputes entre el govern comunista cubà i l'Església catòlica. És cert que no es van complir els pronòstics de determinats sectors que veien en la presència del Papa polonès el signe —o el pronòstic, certament agosarat— del final del règim castrista, però quelcom es va moure en les relacions entre l'Església catòlica i el règim cubà. D'aquella visita n'ha quedat, en la memòria popular, la frase pronunciada per Joan Pau II: que Cuba s'obri al món i el món a Cuba. Aquest desig no va ser de realització immediata, però els temps han portat canvis —alguns de ben recents— que han fet realitat el desig del papa

Karol Wojtyła. Com a gest de bona voluntat cap al Papa polonès, el llavors president Fidel Castro va restituir en el calendari de l'illa la festa de Nadal, que havia estat eliminada al final dels anys setanta. La segona visita pontifícia a l'illa va tenir lloc l'any 2012, quan Benet XVI va arribar a la capital cubana i es va entrevistar amb Fidel i Raúl Castro. També aleshores es va fer un nou pas —un petit pas, potser. En resposta a la petició del Pontífex, el president Raúl Castro va anunciar que el Divendres Sant tornava a ser declarat festiu. Caldrà veure el to i els possibles resultats d'aquesta nova visita papal.

Tant el règim com l'Església mesuren molt bé els seus passos. A l'illa s'ha mantingut una forta religiositat d'arrel popular, centrada sobretot en la devoció a la *Virgen de la Caridad del Cobre*, patrona de l'illa. El procés ha estat llarg i delicat, i la propera visita papal potser pugui recollir uns nous fruits que s'han anat preparant en un procés lent però irreversible.

Lluís Martínez
Sistach

Cardenal, arquebisbe
de Barcelona

Als quatre vents

Resar pels difunts

Sant Agustí i la seva mare es trobaven en una casa de la població d'Òstia, descansant d'un llarg viatge des de Milà que havia de conduir-los, ara per mar, a Tagaste, a l'Àfrica romana. Estant allí, santa Mònica va emmalaltir greument i va parlar amb els seus fills per acomiadar-se d'aquesta vida i fer-los un prec. Sant Agustí ho explica així en les seves *Confessions*: «Veient-nos esglaiats d'afllicció ens va dir: "Aquí deixareu enterrada la vostra mare." Jo callava i reprimia el plor, però el meu germà li va dir no sé quines paraules, que al·ludien a desitjar com a cosa més feliç que morir a la seva pàtria i no en país tan estrany. Ella, havent sentit tot això, mirant-lo primer amb un rostre sever i neguitós, com representant amb els ulls que pensés d'aquella manera, i mirant-me després a mi, va dir: "Mira què diu

aquest." Després, parlant amb tots dos, va afegir: "Enterreu aquest cos on sigui, i no en tingueu més cura; l'única cosa que demano i us encomano és que us recordeu de mi a l'altar del Senyor allí on us trobeu".»

Durant les setmanes precedents he tractat en aquesta glosa *Als Quatre Vents* del precepte sublim de la caritat, fixant-me en l'amor als més propers i en l'amor als enemics. Avui vull tancar aquests comentaris parlant de l'amor pels difunts i la dolça obligació moral que tenim de pregar per ells i oferir-los l'eucaristia. Per aquest motiu he recollit la coneguda escena del diàleg de sant Agustí i la seva mare que conclou amb aquestes paraules de santa Mònica en què els demana que es recordin d'ella davant l'altar.

Sant Agustí hauria pogut pensar que la seva

mare no ho necessitava. Com podia dubtar que estaria al cel aquella que només vivia pensant en Déu i que havia vessat tantes llàgrimes perquè ell abandonés la seva vida anterior i es convertís? A nosaltres ens correspon pregar pels difunts, no jutjar la seva vida o els seus mèrits i la major o menor necessitat que tenen de pregàries. L'Església sempre ha parlat d'aquesta *comunió dels sants* en la qual es compleix la consoladora llei: que l'amor és més fort que la mort. Quina esperança més gran! Continuem estimant aquells que tant ens han estimat, preguem per ells i a ells acudim com a intercessors en els nostres esforços. Encara que físicament anul·lada, no s'ha trencat la nostra relació espiritual, perquè tots estem en mans de Déu i ens trobem en aquesta abraçada de la fe.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA I)

TEMPS ORDINARI

(SALTERI: SETMANA 2)

AGOST

30. DIUMENGE

Diumenge XXII de durant l'any,
Verd. Lectures: Deuteronomi 4,1-2.6-8 / Salm 14 / Jaume 1,17-18.21b-22.27 / Marc 7,1-8.14-15.21-23
SANTORAL: Fèlix, prev. i mr.; Fiacre, erm.; Joana Jugan, rel. i fund.
31. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Tessalonicencs 4,13-18 / Salm 93 / Lluc 4,16-30. Solsona: **Sant Ramon Nonat** (MO), Blanc.
SANTORAL: Arístides, ab.; Domènec de Val, mr.; Nicodem; Vicenç, Sabina i Cristeta, mr.
2. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 1,1-8 / Salm 51 / Lluc 4,38-44
SANTORAL: Antolí, mr.; Ingrid, rel.; Màrtirs de setembre, mr.; Raquel.
3. DIJOUS

Sant Gregori el Gran (MO), Blanc.
Lectures: Colossencs 1,9-14 / Salm 97 / Lluc 5,1-11
SANTORAL: Simeó Estilita el jove, monjo.
4. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 1,15-20 / Salm 99 / Lluc 5,33-39
SANTORAL: Bonifaci I, p.; Rosa de Viterbo, rel.; Rosalia de Palerm, rel.; Moisès.
5. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Colossencs 1,21-23 / Salm 53 / Lluc 6,1-5. Tortosa: **La Mare de Déu de la Cinta** (S), Blanc.
SANTORAL: Llorenç Justiniani, b.; beata Teresa de Calcuta, rel. i fund.; Obdúlia, vg. i mr.

SETEMBRE

1. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Tessalonicencs 5,1-6.9-11 / Salm 26 / Lluc 4,31-37. Lleida: **Sant Lleir** (ML), Blanc; Barcelona i Sant Feliu de Llobregat: **Beat Josep Samsó i Elies** (ML), Vermell.
SANTORAL: Mare de Déu del Puig. Anna, prof.; Gil, ab.; Llop, b.; Teresa-Margarida Reddi, rel.

Lectures bíbliques

Diumenge XXII de durant l'any

Lectura primera

Dt 4,1-2.6-8

No afegiu res als manaments que jo us dono...
Compliu els manaments del Senyor

Lectura del Llibre del Deuteronomi:

Moisès digué al poble: «Ara, Israel, escolta els decrets i les prescripcions que avui us ensenyo, i compliu-los. Així viureu, entrareu al país que el Senyor, el Déu dels vostres pares, us dona, i en prendreu possessió. No afegiu res als manaments que jo us dono ni en tragueu res. Compliu els manaments del Senyor, el vostre Déu, que us dono avui. Guardeu-los i poseu-los en pràctica. Si ho feu així, tots els pobles us tindran per assenyats i molt intel·ligents: quan sentiran dir que heu rebut tots aquests decrets, diran: "Aquest poble és una nació assenyada i molt intel·ligent." I realment, quina és la nació que tingui els seus déus tan a prop, com el Senyor, el nostre Déu, és a prop nostre sempre que l'invoquem? I, quina és la nació, per gran que sigui, que tingui uns decrets i unes prescripcions tan justes com aquesta Llei que jo us he donat avui?»

Salm responsorial

14

Senyor, ¿qui podrà estar-se a casa vostra?
El qui obra honradament i practica la justícia,
diu la veritat tal com la pensa;
quan parla, no escampa calúmnies.

R. Senyor, ¿qui podrà estar-se a casa vostra?

Mai no fa mal al proïsme,

ni carrega a ningú res infamant,
compten poc als seus ulls els descreguts,
honra i aprecia els fidels del Senyor. **R.**

No fia els seus diners a interès,
ni es ven per condemnar cap innocent
El qui obra així, mai no caurà. **R.**

Lectura segona

Jm 1,17-18.21b-22.27

Heu de posar en pràctica la paraula

Lectura de la carta de sant Jaume:

Germans meus estimats, tot el que rebem de bo, tot do perfecte, prové de dalt, baixa del pare dels estels. En ell, res no canvia, no hi ha ni ombra de variació. Ell ha decidit lliurement que la proclamació de la veritat ens fes néixer a la vida, perquè fóssim com un primer fruit de tot el que ha creat. Acolliu amb docilitat la paraula plantada en vosaltres. És una paraula que té el poder de salvar-vos. Però no us limiteu a escoltar-la, que us enganyaríeu a vosaltres mateixos: l'heu de posar en pràctica. La religió pura i sense taca als ulls de Déu és que ajudeu els orfes i les viudes en les seves necessitats, i us guardeu nets de la malícia del món.

Al·leluia

Jm 1,18

El Pare ha decidit lliurement que la proclamació de la veritat ens fes néixer a la vida, perquè fóssim com un primer fruit de tot el que ha creat.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

No contamina l'home la impuresa legal, sinó les obres perverses

Una llarga disquisició de Jesús amb els fariseus, primerament, i amb els seus deixebles, després, ens il·lustra sobre el que realment contamina l'home. Està en joc la Llei del pur i l'impur. Els deixebles, adoctrinats per Jesús, havien fet els primers passos, menjant sense rentar-se ritualment les mans, i els fariseus i els lletrats, que estaven a l'aguait, els ho reprotxaven. «És que els fariseus i tots els jueus, si no s'han rentat *ritualment* les mans, no es posen a menjar *pa*, aferrant-se a la Tradició dels ancians; i quan tornen del mercat, si no *han fet les ablucions*, no es posen a menjar...» Aleshores s'adrecen a Jesús com a responsable d'aquella acció il·legal: «Per quina raó *els teus deixebles no es comporten* segons la Tradició dels ancians, sinó que amb *les mans* impures mengen el pa?» Jesús els qualifica d'hipòcrites: «Deixeu de banda el manament de Déu, per aferrar-vos a la Tradició dels homes... Que bé!: anul·leu el manament de Déu, a fi d'*implantar* la vostra Tradició. Perquè Moisès va dir: "Honra el teu pare i la teva mare" i "Qui maleeix el pare o la mare serà condemnat a mort." Però vosaltres, si un home diu al seu pare o a la seva mare: "Declaro *corban* (és a dir, 'Ofrena sagrada') els meus béns amb els quals podria ajudar-te", *no li permeteu* fer res pel pare o la mare, invalidant el projecte de Déu amb aquesta Tradició vostra *tan estúpida* que us heu anat transmetent.» Com que els deixebles tampoc no ho havien entès, quan hagué entrat en la comunitat, a part de la multitud, i li fan la mateixa pregunta, els titlla d'ignorants: «No compreneu que res que entri de fora en l'home no el pot contaminar? Perquè *no entra* en el seu cor, sinó en el ventre i *surt cap als intestins*. (*Declarava així purs* tots els aliments.)» La nostra moral és tan hipòcrita com la d'ells. Hem d'aplicar aquest principi a les relacions humanes, sense excloure ningú de l'Església, divorciats, homosexuals, i un llarg etcètera, com diu Francesc.

Evangelí

Mc 7,1-8.14-15.21-23

Vosaltres abandoneu els manaments de Déu per mantenir les tradicions dels homes

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, els fariseus i alguns mestres de la Llei que venien de Jerusalem es reuniren entorn de Jesús i s'adonaren que alguns dels seus deixebles menjaven amb les mans impures, és a dir, sense haver fet la cerimònia de rentar-se-les. Cal saber que els fariseus, i en general tots els jueus, seguint la tradició que han rebut dels ancians, no mengen mai sense haver-se rentat les mans ritualment, i quan tornen del mercat no mengen sense haver-se banyat; i observen per tradició moltes pràctiques semblants, com és fer passar per l'aigua, vasos i gerros i atuells d'aram. Els fariseus, doncs, i els mestres de la Llei preguntaren a Jesús: «Per què els vostres deixebles no segueixen la tradició dels ancians i mengen amb les mans impures?» Jesús els respongué: «Isaïes tenia tota la raó quan va profetitzar de vosaltres, hipòcrites, tal com diu l'Escriptura: "Aquest poble m'honora amb els llavis, però el seu cor es manté lluny de mi. El culte que em dona és en va, les doctrines que ensenyen són preceptes humans." Vosaltres abandoneu els manaments de Déu per mantenir les tradicions dels homes.» Després cridà la gent i els deia: «Escolteu-me tots i enteneu bé això que us dic: Res del que entra dintre de l'home des de fora no el pot contaminar; només allò que surt de l'home el pot contaminar, perquè de dins de l'home, és a dir, del seu cor, en surten els pensaments dolents que el porten a cometre fornicacions, robatoris, assassinats, adulteris, estafes, maldats, enganys, indecències, enveges, insults, arrogància, ximpleria: tot això dolent surt de dintre i és el que contamina l'home.»

Manaments de Déu, tradicions dels homes

Mercè Solé

Membre de l'ACO i del
Centre de Pastoral
Litúrgica de Barcelona
(msolety@gmail.com)

M'imagino que molta gent deu pensar una mica maliciosament en la litúrgia i els liturgistes, quan llegeix l'evangeli d'aquest diumenge: uns quants fariseus i mestres de la llei qüestionen a Jesús que els seus deixebles mengin sense els rituals preceptius de rentar-se les mans, tal com establia la tradició jueva. La resposta de Jesús és contundent. A banda de titllar-los d'hipòcrites, els diu: «Vosaltres abandoneu els manaments de Déu per mantenir les tradicions dels homes.» La veritat és que si, fora del seu context, ens fessin analitzar aquesta frase, potser «els manaments de Déu» els associàrem amb els preceptes litúrgics, i la «tradició dels homes», a la vida quotidiana. Doncs no. Al contrari. Jesús entén que el manament de Déu té a veure amb la vida, amb la qualitat de les relacions entre les persones, amb les intencions, ambicions, actuacions i esperances, amb tota la seva flexibilitat, ambigüitat i complexitat, mentre que els rituals són propis de les tradicions dels homes amb tot el que això comporta. La persona, fent ús de la seva llibertat, pot actuar o no en consonància amb els manaments de Déu, però el ritual per si sol no és garantia de la seva fidelitat. Pot aju-

dar... o no. Dependrà sobretot de l'actitud de la persona, del context cultural, o de la distància entre qui ha establert el ritual i qui l'ha de complir. Fins i tot pot ser utilitzat, com és el cas d'aquest fragment, com a projectil ideològic contra Jesús.

Jesús, tanmateix, era un jueu piadós que coneixia el valor de la tradició i que sabia destriar el gra de la palla. Ell mateix ens va deixar l'Eucaristia, sagrament de la seva presència i memorial de la seva vida. Això no obstant, era ben conscient que l'essencial és l'amor i que els rituals i les normatives existeixen per apropar-nos al misteri de Déu, però no el substitueixen.

Seria un error per part nostra, en llegir aquest evangeli, continuar posant el punt de mira sobre un ritual, per defensar-lo o per qüestionar-lo, perquè l'argument de Jesús continua ben viu: l'important són els manaments de Déu. Hi penso mentre a la televisió se succeeixen les imatges dels naufragis dels immigrants que, fugint de la fam o de la guerra, intenten arribar a les costes

d'Europa; o les imatges de les doloroses epopeies dels qui s'esmercen a travessar fronteres molt hostils. Aquesta Europa amb arrels cristianes que es gira d'esquena a les necessitats dels desvalguts, dels orfes i les vídues, sovint també és còmplice de la desigualtat, del tràfic d'armes i de persones que és en les causes d'aquest èxode.

Temes complicats davant dels quals ens sentim impotents. Temes que el papa Francesc no dubta a posar damunt la taula, encara que no tinguin resposta fàcil ni ràpida. Tampoc no la tenia la situació del poble d'Israel a Egipte. No sembla que en la nostra agenda política ni eclesial l'acollida dels refugiats i dels immigrants sigui en absolut prioritària. Haurem de pregar molt fent nostres les paraules del llibre del Deuteronomi: «Quina és la nació que tingui els seus déus tan a prop, com el Senyor, el nostre Déu, és a prop nostre sempre que l'invoquem?» Siguem conscients que el Déu que transmetem és sobretot el Déu que vivim, no el Déu de què parlem o que celebrem. Tant de bo siguem coneguts com a seguidors del Déu de la Misericòrdia. I perdoneu el sermó.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Narcisa de Jesús

- ✓ Nascuda a Nobol, l'Equador, l'any 1832
- ✓ Laica que va dur una intensa vida de pregària
- ✓ Va treballar humilment per ajudar pobres i orfes
- ✓ Va morir a Lima, el Perú, l'any 1869
- ✓ Canonitzada el 2008 per Benet XVI

Aquesta santa equatoriana de condició social humil va quedar òrfena de petita i va ser criada per uns parents a la ciutat de Guayaquil. Per guanyar-se la vida va treballar com a modista durant quinze anys, i quan podia ajudava els que encara eren més pobres que ella.

D'adolescent se li va despertar una inquietud religiosa, i encara que se li va recomanar que entrés a un convent de carmelites descalces santa Narcisa de Jesús no va fer mai aquest pas; es va estimar més consagrar-se a Déu però com a laica i ajudar una amiga en la gestió d'un orfenat. Quan no treballava se centrava sobretot en la pregària, a la qual dedicava fins a vuit hores diàries. Tots els testimonis contemporanis la descriuen com una persona devota, humil i donada als altres, sobretot als més necessitats. L'any 1868 va anar a viure a Lima, concretament a un convent de dominiques, on va morir al cap de pocs mesos.

Lleida

«Vinc per atendre, escoltar i acompanyar»

Salvador Giménez Valls, nou bisbe de Lleida

Jordi Pérez
Lleida

El pròxim 20 de setembre Mons. Salvador Giménez Valls prendrà possessió de la diòcesi de Lleida. La cerimònia solenne tindrà lloc a les cinc de la tarda a la catedral nova. Els lleidatans esperen ja amb il·lusió el seu nou bisbe, que ha aprofitat l'estiu per visitar la diòcesi i començar a conèixer el ramat que, com a pastor, li ha estat encomanat.

Tot i que la pregunta és molt àmplia... Com es definiria vostè?

Com a persona, fill d'una família creient, natural de Muro (Alacant), fill de treballadors. Com a cristià, una persona molt vinculada a la parròquia des de petit, on vaig exercir com a acòlit. El rector em va convidar a anar al Seminari i allà vaig estar 12 anys formant-me per ser capellà. Com a capellà, sóc un home dedicat principalment al món de l'ensenyament. Vaig estudiar Filosofia i Lletres en una universitat civil i m'agrada molt transmetre amb paraules la cultura cristiana. En concret, l'ensenyament, per a mi, es fonamenta sobretot en el missatge de l'Evangeli de Jesucrist. Per això m'agrada ensenyar més coses de Jesucrist que coses del món. Durant molt de temps he dedicat la meua vida a ensenyar la pròpia cultura. I després, com a bisbe, conjuminant el que he dit com a persona, cristià i sacerdot, sóc un bisbe preocupat pels sacerdots a tots els camps: salut, experiències, expectatives... El bisbe ha de dedicar molt de temps als seus sacerdots. Això fructificarà després en les parròquies i en els moviments apostòlics de la diòcesi.

Ha manifestat que ve a una diòcesi desconeguda per a vostè. Suposarà això un avantatge, ja que no ve amb conceptes preconcebuts, o un inconvenient, per l'esforç personal que li suposarà?

És veritat que per a mi Lleida és totalment desconeguda. Vaig estar aquí un dia, però tinc la gran sort de venir a un lloc on no conec rostres ni paisatges, però on hi ha persones que creuen el mateix que jo, que celebren el mateix que jo, que ensenyen a fills i néts el mateix que jo... Aquest és el gran avantatge: que vinc a un lloc desconegut, i això impedeix tenir prejudicis, però al mateix temps sóc rebut ràpidament com a germà i pare. Junts tenim el repte d'anunciar Jesucrist a la nostra societat.

Quins són els reptes que té la societat d'avui dia?

Benet XVI definia la societat actual amb una paraula molt eloqüent: relativisme. La nostra societat ha abandonat les conviccions i els fonaments de la vida. Ja no tenim prou convicció per defensar la vida i la dignitat de les persones. Un altre repte és la desigualtat entre uns i altres. L'Església fa una crida a equilibrar les grans fortunes amb les grans masses de població que

«Molts cristians s'han cansat de creure i això em preocupa. Hem d'anunciar Jesucrist amb alegria i autenticitat!»

no tenen res. El nostre repte és fer comprendre que perquè uns tinguin hem de ser capaços de renunciar a privilegis, a part del nostre sou i dels nostres béns... Estem també avui en un món on hi ha massa odi i violència. Des de l'Evangeli és un altre tema que ens interpel·la. Els cristians hem d'oferir el missatge de l'amor i de la comprensió, de la solidaritat amb tots.

I l'Església, quins reptes ha d'afrontar?

El repte de l'Església és predicar Jesucrist sempre. De vegades, els cristians ens hem dedicat sobretot a les qüestions morals o socials, i hem oblidat que la nostra missió principal és que tothom, individualment o comunitàriament, es trobi amb Jesucrist. Tinc la sensació que molts cristians s'han cansat de creure... N'hi ha molts i això em preocupa. El repte de l'Església avui és el repte que ha tingut sempre: predicar Jesucrist amb paraules i amb fets.

I per això cal autenticitat, coherència i viure millor que ningú el missatge de Jesucrist que nosaltres prediquem.

Davant d'aquests reptes, quines llums ens arriben del papa Francesc?

Una cosa molt important del papa Francesc és que ha sabut donar un to alegre, entusiasta, a la seva predicació. En temps del papa Benet hi havia alguns temes que ens ofegaven. La figura del papa Francesc ha portat un aire nou, d'alegria. I no perquè hagi provocat cap ruptura, sinó perquè ve de l'Amèrica del Sud i ha sabut imprimir un to de festa, dient les coses clares, amb paraules que tothom entén. Un bon exemple és l'*Evangeli gaudium*. M'agradaria que tot el que hi diu ho poguéssim aplicar a la vida. Sobretot les actituds de l'evangelitzador: alegria, esperança, entusiasme... evitant la lamentació i la queixa. Hem d'anar al fonamental, que és Jesucrist.

Com es pot canviar aquesta imatge de cansament i tristor que a vegades donem?

Hauríem de ser capaços de tornar a donar-li sentit i ser feliços per la trobada amb Jesucrist. Si no som feliços nosaltres, ningú no voldrà seguir Jesucrist! El Senyor ens ho posa sempre una mica complicat, però aquest és el repte dels homes valents. El fàcil ara seria fer el que ens plau, oblidar-nos dels altres, ser ingenus... El cristià ha de fer tot el contrari, i amb molta alegria.

Quines són les fortaleces de l'Església en aquest món tan convuls que vivim?

La nostra fortalesa principal és l'autenticitat. També la caritat. Molts cristians no són feliços si no comparteixen... Una altra fortalesa és la voluntat de moltes famílies d'educar en la fe cristiana els fills i néts. Cal una implicació més forta de les famílies en tota la dinàmica de l'ensenyament de l'Església. I encara una altra, per descomptat, és tota la gent gran que prega per nosaltres, així com l'ambient de recuperació d'algunes actituds juvenils de cara al Senyor. Les JMJ en són un bon exemple! Com a bisbe crec que és molt important estar a prop de la gent jove.

Després de set anys a Menorca, quina valoració en fa?

Han estat anys viscuts amb molta felicitat. És una diòcesi petita, una gran família, que tampoc no coneixia gens quan vaig arribar-hi fa set anys. M'he sentit molt ben acollit. Deixo molts amics i bons coneguts. És una diòcesi molt tranquil·la, de 90.000 habitants, ens coneixem tots, amb una trentena de sacerdots. Això dona un caire molt proper. Jo venia de València, una diòcesi molt gran, amb moltes preocupacions, molt urbana. Penso que Lleida serà més semblant a València que a Menorca, tot i les seves dimensions més reduïdes. Afronto els reptes que em planteja la diòcesi amb molta pau i alegria interiors. Vinc per atendre, escoltar i acompanyar tothom.

Trobarà a faltar Menorca?

Sí, és clar. Però els capellans i els bisbes som aus de pas. Sempre costa canviar, sobretot a mesura que et fas gran, però amb el poc temps que porto a Lleida m'he sentit tractat com si ens coneguéssim de fa anys.

Què espera de l'Església de Lleida?

M'agradaria contribuir a suscitar vocacions sacerdotals, que és un repte de tots. Hem d'aconseguir que famílies cristianes estiguin contentes de tenir un fill capellà. Cal renovar la nostra pastoral per aconseguir seminaristes i gent que es plantegi la vida ministerial. M'agradaria que les parròquies fossin molt acollidores i evangelitzadores. L'anunci de Jesucrist és un repte de tot batejat. La parròquia ha de ser sempre missionera. És important que tothom que vingui a les nostres parròquies no se senti mai un estrany.

Pere Martorell, sacerdot i carmelita entregat als més febles

Va ser durant molts anys prior de la parròquia santuari de Santa Teresina de Lleida

Àngel Ros Domingo
Alcalde de Lleida

Ens ha deixat el pare Pere Martorell, qui fou molts anys prior dels Carmelites a la nostra ciutat i va tenir al seu càrrec la parròquia-santuari de Santa Teresina, a la plaça de les Missions, espai cívic i centre religiós ben conegut de tots els lleidatans i lleidatanes.

El pare Pere ha estat una de les persones que des de l'espiritualitat i des de la pràctica dels valors d'arrel cristiana han deixat una petjada social més gran a la nostra ciutat.

De la seva època a Lleida en queda, a més a més de la seva tasca espiritual, la creació de dos centres emblemàtics que va dur a terme amb les famílies i amb la gent gran de la parròquia.

Ell va ésser l'ànima i el fundador del casal Pare Palau i de la Llar de Jubilats de Santa Teresina, sempre fent costat a famílies i a persones que com a voluntaris s'hi van comprometre. El casal Pare Palau és un dels ja vuit centres oberts o centres tipus «pas a pas» amb què compta la nostra ciutat i que tenen cura de l'educació i formació complementària dels nens i nenes que necessiten aquest ajut que la família no els pot donar.

La Llar de Jubilats de Santa Teresina és avui un espai social i de servei a la gent gran, en un dels barris més poblats de Lleida.

Puc certificar que l'esperit de solidaritat i d'amor als altres que inspirava el pare Pere es reflecteix permanentment tant a la Llar de Jubilats com al Casal.

He tingut l'ocasió de parlar molt amb el pare Pere i era un referent per a mi i per a la meua família. La catequesi per a la comunió o, després, per a la confirmació, que vaig tenir ocasió de seguir amb ell així com els meus fills i tants altres nens i nenes de Lleida, era també un exemple d'educació amb valors cristians.

El pare Pere era tota una personalitat en tots els àmbits, també socials i polítics. Fill d'alcalde republicà, durant la Guerra Civil a la població tarragonina de Constantí, va patir la deportació del seu pare a un dels camps de concentració malauradament més coneguts de la II Guerra Mundial, el camp de Mauthausen. Quan m'ho explicava, el pare Pere em deia: «A la gent li costava creure que el fill d'un republicà deportat a un camp de concentració es pogués fer sacerdot.»

El pare Pere va ser un sacerdot i carmelita entregat als altres, especialment als més febles i va ser, també, un home compromès amb els valors de llibertat, democràcia i d'estima per al seu país.

Fa uns quants anys el pare Pere va deixar Lleida, destinat successivament a Barcelona, Badalona i Tarragona, i ara tenia ja la missió de tornar a Lleida. La mort li va arribar preparant el retorn a la nostra ciutat, però el seu esperit i la seva obra no ens ha deixat mai.

Els nens i nenes del casal, els jubilats de la Llar, tots el feligresos de Santa Teresina i els voluntaris per a la solidaritat a tot Lleida el tindrem sempre amb nosaltres.

Descansa en pau amic i pare Pere.

«A la gent li costava creure que el fill d'un republicà deportat a un camp de concentració es pogués fer sacerdot»

«Des de l'espiritualitat i la pràctica dels valors d'arrel cristiana ha deixat una gran petjada social a la nostra ciutat»

CatalunyaCristiana

Subscriuiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e: _____

☐ Edició paper **135€** ☐ Edició digital **90€**

☐ Edició en català ☐ Edició en castellà

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any ☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto ☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular _____

Entitat _____ Oficina _____ DC _____ Compte _____ Data (dd/mm/aa) _____

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Barcelona

Caritat a doll al peu del Carmel

Visita a tres grans centres cristians d'atenció als més desfavorits

Carlos Rodríguez

Fotos: Agustí Codinach
Barcelona

Si al cim més alt de Barcelona s'aixeca el temple expiatori del Tibidabo, obra que els Salesians han portat a terme seguint el desig del seu fundador, sant Joan Bosco, al peu de la muntanya, una mica més a baix, trobem tres grans obres cristianes, perquè s'hi exerceix la caritat a doll. Em refereixo a les tres institucions situades al peu del turó del Carmel: Sant Josep de la Muntanya, el Cottolengo del Pare Alegre i els Germans Missioners de Malalts Pobres, més coneguts com els Camils del Guinardó.

Les tres són també obres fundades per tres decidits cristians dedicats a l'obra social entre els més necessitats: la ja beata Sor Petra, el jesuïta pare Alegre i el germà Antonio Jácome.

Zona turística

A peu, i aproximadament en una hora, es poden visitar les tres institucions esmentades, ubicades en grans edificis construïts en el darrer segle, quan aquella zona alta de la ciutat encara no estava edificada. Sí que ho estava el famosíssim i molt promocionat —des del punt de vista turístic— Parc Güell, obra mestra de l'arquitecte Antoni Gaudí, que, per cert, es troba també en camí de ser beatificat.

També al cim del turó hi ha una altra atracció molt promocionada ara per l'Ajuntament: la zona on durant la Guerra Civil del 1936 la República va instal·lar diversos canons antiaeris per defensar la ciutat dels atacs d'avions enemics. Durant la postguerra hi va haver emigrants que sobre les runes d'aquella zona militar van construir les seves barraques.

Llàstima que a les institucions abans esmentades no hi acudeixin els rius de gent, turista o autòctona, que contínuament omplen el reconegut parc gaudinià. Sí que hi acudeixen, però, persones voluntàries per col·laborar en l'atenció del centenar de persones necessitades acollides en cadascuna d'elles, o per aportar la seva ajuda en forma d'almoina o d'espècies: menjar, roba, joguines, medecines, etc. El seu nombre no es pot comparar amb les multituds que pugen aquells carrerons costeruts per passejar pel Parc Güell o per la zona dels desapareguts antiaeris i les posteriors barraques també enderrocades, al cim del turó anomenat del Carmel.

Sant Josep de la Muntanya

És l'edifici d'estil més peculiar. La seva façana de pedra molt fosca

Unes religioses atenen, a Sant Josep de la Muntanya, un centenar d'infants amb discapacitat física o psíquica les famílies dels quals no se'n poden fer càrrec

té davant un pati molt gran. En una cantonada s'aixeca la capella-santuari on es venera el seu patró: sant Josep.

S'aixeca imponent per la seva magnitud a l'avinguda que porta el seu mateix nom (Avda. Sant Josep de la Muntanya, 25). És el més proper a la plaça de Lesseps.

Una comunitat de religioses hi atén un centenar d'infants amb discapacitat física o psíquica, les famílies dels quals no se'n poden fer càrrec. La comunitat de la beata Petra promou sobretot la devoció a sant Josep.

Cottolengo del Pare Alegre

Tocant els murs del Parc Güell s'aixeca un altre gran edifici on s'exerceix la solidaritat a discreció amb els més pobres. Conté estils diversos, ja que a diferència de l'edifici anterior i del que vindrà després, es va construir sobre la marxa, bastit per zones, a la recerca només de la funcionalitat. La seva adreça: Carretera del Carmel, 19.

També un centenar de persones hi viuen. Nens i adults aquesta vegada, amb malformacions físiques o psíquiques. Vaig passar sota un dels seus murs i des dels jardins del Parc Güell vaig veure un jove que per la seva fesomia era deficient mental i estranger. Em mirava des de la seva terrassa, amb un mp3 a les orelles. Aixecant la mirada i la veu cap a ell li vaig preguntar: «D'on ets?» Ell, molt somrient, em va contestar: «Sóc de Casablanca.» Vaig pensar per a mi mateix: «Per què hi ha tan pocs barcelonins que coneguin aquesta obra tan desinteressadament portada a terme per les religioses, anomenades Serventes de Jesús, i els voluntaris que hi col·laboren!»

És norma d'aquesta institució confiar en la Providència. Això vol dir: no acumular cap bé, ni en forma de diners ni d'espècies. Viure al dia, per demostrar que no li manca mai el que és necessari a qui confia en Déu.

Casa de Repòs Sant Camil

Més cap a l'oest, a prop de la plaça del Nen de l'Aro, ja al barri del Guinardó, s'aixeca un edifici imponent de façana vermella, amb grans galeries que es banyen al sol. Era aquesta la millor cura per als tuberculosos que el germà Antonio Jácome recollia als anys de la postguerra. Superada entre nosaltres aquesta malaltia, la casa atén un centenar d'homes pobres, ancians o malalts que hi resideixen. És al fons, al número 60, d'un carrer costerut que porta el nom de Sales i Ferré.

És norma del Cottolengo confiar en la Providència. Això vol dir: no acumular cap bé, ni en forma de diners ni d'espècies.

Els germans que la regenten ho fan sota l'espiritualitat de sant Camil. Són els Germans Missioners de Malalts Pobres. Vesteixen hàbit negre amb una creu color grana al pit. És la creu que porten tots els fills de sant Camil, encara que amb tonalitats de color diferents. Sant Camil la portava vermella encarnada. I és la que va donar origen al símbol tan conegut de l'organització internacional d'atenció als ferits anomenada

«Creu Roja», o en el món musulmà «Mitja Lluna Roja».

Trepitjar terra sagrada

Les tres grans institucions ubicades en tres edificis immensos s'aixequen al peu del Carmel. Es recorren en poc més d'una hora. Amb cames lleugeres, ja que la zona és —per definició— costeruda. Però per conèixer-les una mica a fons, cadascuna d'elles mereix

almenys una hora de visita. Només caldria demanar-ho amb antelació al responsable i, ben segur que amb molt de gust concertarien una cita per visitar-la amb algú del seu equip.

Tanmateix, per comprovar el bé que s'hi fa, caldria fer-se voluntari i poder exercir així alguna col·laboració a favor dels seus interns. I una almoïna, per petita que sigui, sempre seria benvinguda... i allà segur que donarà molt de fruit.

La forma fàcil i econòmica de pujar i baixar tot tipus d'escaleres. Pressupost gratuït. Truqui'ns ara i sol·liciti informació sense compromís 93.422.41.71

Oscar del cinema catòlic a un actor espanyol

El Festival Internacional Mirabile Dictu assoleix la sisena edició

Samuel Gutiérrez

El Festival Internacional de Cinema Mirabile Dictu, popularment conegut com els Oscar del cinema catòlic, ha assolit ja la sisena edició. A finals de juny es van lliurar a Roma els peixos d'argent als millors treballs i intèrprets del 2015. Entre els guardonats va destacar el premi al millor actor per al madrileny Juan del Santo, protagonista de la pel·lícula *Flow*, de David Martínez.

El jurat del certamen va voler premiar la interpretació magistral d'un home, Walter Mann, que lliura una terrible batalla interior entre la seva llum i la seva foscor, a través d'un viatge en què un dels pols acabarà per imposar-se. «Ha estat una sort enorme i un regal del cel poder haver fet aquesta pel·lícula —ha declarat Juan del Santo a RomeReports—. És un personatge que tenia en el cap fa temps i que he tingut la sort de poder interpretar amb David Martínez. L'experiència ha estat molt enriquidora.»

La història que narra la pel·lícula *Flow* s'endinsa en les fosques tortuositats de la naturalesa humana. Parla de l'amargor de l'ésser humà i del difícil tema del perdó amb un mateix i amb la pròpia existència. També de les relacions familiars, de la solitud, de la relació entre la vida i l'art... En un context desolador, malgrat quedar atrapat en un cercle de mentida i engany, el protagonista de *Flow* aconsegueix transmetre esperança. I això, precisament, és el que més han valorat els membres del jurat del Festival Internacional de Cinema Mirabile Dictu. «Volem reflectir que les peripècies amb què es troba el personatge són certes, desagradables, passen en la mateixa vida... —explica l'actor guardonat—, però que independentment d'això, davant del dolor es pot reaccionar de diferents maneres.»

«Felices los que lloran»

El Peix d'Argent 2015 a la millor pel·lícula ha estat per a la producció paraguiana *Felices los que lloran*, del director novell Marcelo Torcida, també guardonat com a millor director. El film, que acaba de ser estrenat amb èxit al Paraguai, explica la història de Juan, el fill d'una família benestant d'Asunción que vol independitzar-se, davant de les pressions del seu pare, que vol que encamini la seva vida i pensi en el seu futur. En aquesta recerca d'independència i identitat, el jove s'involucra en el tràfic de droga, amb greus conseqüències.

L'òpera prima de Marcelo Torcida, empresari convertit en cineasta, narra una història de fe i esperança. Una història basada en una experiència espiritual pròpia. «Va ser una experiència força difícil per a mi, que no havia fet cinema abans, però ho vaig fer amb gust —explica Marcelo Torcida a la premsa del seu país—. Em mou una qüestió de fe. La pel·lícula té un contingut espiritual força important. Pretén dur esperança, perquè gairebé tots els personatges tenen redempció.» Al director li agrada dir que *Felices los que lloran* no és una simple pel·lícula, «sinó una experiència de vida de la qual la gent torna a casa amb un ànim dife-

«Flow», de David Martínez, i protagonitzada per Juan del Santo.

«Felices los que lloran», de Marcelo Torcida.

MARCELO TORCIDA, Peix d'Argent al millor director: «El cinema és un mitjà per transmetre esperança»

rent del que va arribar». «El cinema per a mi —afegeix— és un mitjà per dur un missatge d'esperança, de transmetre valors positius d'una manera divertida i atractiva.»

Felices los que lloran podria estrenar-se el novembre a Itàlia i poc després a França. També a Espanya espera poder ser distribuïda aviat. El seu director i guionista somnia que la pel·lícula sigui vista pel nombre més gran de persones possible, sobretot al Paraguai, on l'accès al cinema continua sent minoritari. «Voldria instal·lar un nou espai cultural per a tots els meus compatriotes —ha explicat Torcida—, i en especial per a aquells que l'accès a aquest tipus d'activitats és gairebé impossible. Per què no es pot somniar que aquesta pel·lícula sigui d'exhibició gratuïta? Al cap i a la fi està feta per una qüestió de fe.»

Mirabile Dictu

La VI edició del Festival Internacional de Cinema Mirabile Dictu ha premiat també el documental *Right footed*, de Nicholas Spark, que explica la història de superació de Jessica Cox.

El lliurament de premis celebrat a Roma a finals de juny va comptar amb la presència del cardenal Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell per a la Cultura. En la seva intervenció, Ravasi va advertir que «cal que dins del cinema que pretén ser espiritual, religiós, també es trobi aquesta matèria fosca, aquesta manera de viure de l'home, la culpa, però també aquesta altra dimensió, la dimensió de la llum i de l'esperança». I va acabar dient: «No per res el fundador del cinema es deia Lumière.»

Liliana Marabini, responsable del certamen, va anunciar nous projectes del festival, com una projecció més gran a escala internacional i l'emissió de les pel·lícules premiades en centres penitenciaris. També està prevista la creació d'una escola d'oficis cinematogràfics a presons de menors.

La mirada mística de Zurbarán

El Museu Thyssen-Bornemisza de Madrid acull una exposició sobre el pintor

«Moltó amb les potes lligades» (1632).

Redacció

Madrid

Fotos: Museu Thyssen-Bornemisza

Fins al 13 de setembre proper es pot visitar al Museu Thyssen-Bornemisza (passeig del Prado, 8) de Madrid l'exposició *Zurbarán: una nueva mirada*, que planteja una revisió actualitzada de l'obra d'aquest gran mestre del Segle d'Or espanyol des de la perspectiva dels descobriments i estudis fets els darrers anys, que han enriquit el coneixement de l'artista i el seu treball.

Francisco de Zurbarán (1598-1664) és un dels pintors que ha plasmat més bé el sentiment religiós amb una síntesi subtil entre misticisme i realisme, caracteritzada per una concepció tenebrista de la llum. Va pintar diversos quadres per a les nombroses comunitats monacals que florien en aquella època, com ara dominics, franciscans o mercedaris.

Seixanta-tres obres, la majoria de gran format, es presenten distribuïdes en set sales, seguint un ordre cronològic i també segons la naturalesa de l'encàrrec pel qual van ser

«Sant Francesc en meditació» (1639).

executades. Una sala està dedicada a la producció dels artistes que van col·laborar al taller de Zurbarán i una altra a les natures mortes que va pintar al costat de les del seu fill Juan. Els préstecs procedeixen de col·leccions

i museus espanyols, europeus i americans, i inclouen algunes obres mai abans exposades a Espanya.

Després de Madrid, l'exposició viatjarà a Alemanya, al Museum Kunstpalast de Düsseldorf.

JOSÉ MARÍA SALAVERRI

Amigos en el Señor

Encuentro, 2015, 334 pàg.

Aquest llibre relata magistralment, a través de biografies conjuntes d'homes i dones de diverses èpoques, el paper decisiu a la història del cristianisme de les relacions d'amistat viscudes entre persones de sexe diferent a partir de la seva unió comuna en el Senyor: sant Jeroni i santa Paula, santa Margarida i sant Claudi La Colombière, santa Joana de Chantal i sant Francesc de Sales...

JUAN FÉLIX BELLIDO

En los confines del mundo.

Entrevista a Xavier

Ciudad Nueva, 2015, 232 pàg.

Un llicenciat castellà troba casualment unes cartes en llatí procedents de les Índies orientals. En llegir-les descobreix l'existència d'un orde nou, la Companyia de Jesús, i d'un jesuïta navarrès que ha viatjat a aquelles terres remotes: sant Francesc Xavier. Decideix conèixer-lo i, seguint-li les passes, el troba a l'entrada de la Xina, on l'entrevista.

JOSÉ LUIS CORRAL I ANTONIO PIÑERO

El trono maldito

Planeta, 2015, 574 pàg.

Any 4 aC. Quan mor el cruel tirà Herodes el Gran, el tron d'Israel queda vacant. Dos dels fills se'l disputen, però en la disputa intervé una tercera persona amb plans misteriosos. La lluita pel poder desencadena una truculenta història de violència i traïció. Enmig d'aquesta voràgine apareix Jesús de Natzeret, que revoluciona el poble jueu amb el seu missatge.

ULISES BÉRTOLO

La sustancia invisible de los cielos

Espasa, 2015, 328 pàg.

Ignacio Pascal, un musicòleg resident a París, ignora que posa en risc la seva vida quan decideix investigar sobre un pianista, Jean Vanier, el rastre del qual s'ha perdut en el temps. Quan el troba reclòs en un monestir de Galícia, començarà una aventura insospitada no exempta de perills. I en la foscor d'una cel·la abacial, el secret serà revelat.

Crítica literària

Envel·lir amb sentit

Wilhelm Schmid és un filòsof alemany, sexagenari, guardonat amb molts premis per la seva tasca docent en diferents universitats europees. Actualment és professor convidat a la Universitat de Riga. En la seva obra docent destaquen els estudis sobre l'art de la vida. I en aquest àmbit i amb aquests mèrits ha escrit fa poc un llibre molt interessant sobre la serenitat el subtítol del qual —*Viure el regal de fer-se gran*— em recorda un text similar, *El encanto de envejecer*, que vaig llegir fa bastants anys quan això de fer-se gran era una meta molt llunyana per a mi.

Plenament immers ara en una realitat, la de la vellesa, que afecta una veritable multitud de ciutadans, molt propers alguns d'ells en el món de l'afecte i de l'amistat, puc estar en condicions de valorar el bon criteri i la saviesa amb la qual el professor Schmid enfoca un tema de tanta actualitat en què són molts els que s'hi veuen personalment involucrats.

El professor Schmid no presenta un promptuari o un conjunt de receptes per aconseguir que la vellesa es desenvolupi en un clima de serenitat ni es mou en un pla teòretic com acostuma a passar en el món de l'acadèmia que ell viu de

WILHELM SCHMID

Serenitat / Viure el regal de fer-se gran
Angle editorial, 2015, 96 pàg.

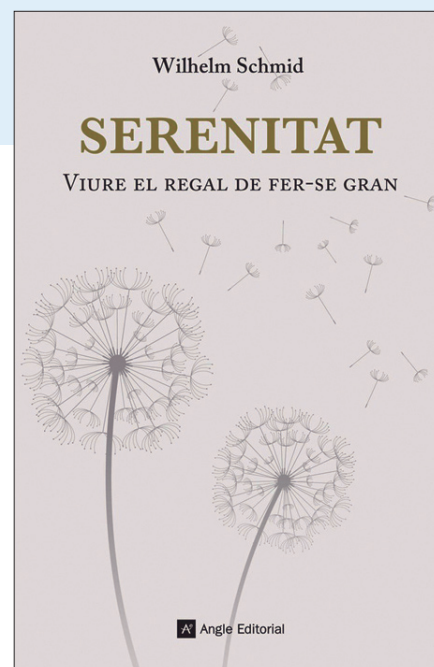
ben a prop. És la seva mateixa experiència enriquida per la de gent del seu entorn més immediat que ha confiat els seus problemes a l'assessorament d'un home expert com ell, dotat a més amb un cabal aclaparador de sentit comú.

Llegint i sobretot reflexionant sobre les deu frases del progrés d'envel·lir en les quals concreta el seu pensament reflectit en el llibre hom pot nodrir-se d'un material abundant, vàlid per assumir amb pau i serenitat —per això el títol— una situació que en principi i d'entrada no és gens còmoda per a ningú. En un text que no arriba a les cent pàgines apareixen, i tractats a més amb profunditat, temes de contingut tan dens com el que es reflecteix en l'enumeració senzilla d'algunes paraules clau triades una mica a l'atzar sobre altres igualment significatives. Són aquestes: goig, alegria, fracàs, conversa, lectura, tranquil·litat, mort, avorriment, depressió, sensatesa, re-

lacions afectives, humor, confiança, dolor, etc.

Qualsevol persona gran o candidata a ser-ne en una data més o menys propera es pot veure retratada perfectament en més d'una de les situacions que descriu l'autor, donat el realisme i la sinceritat que resplendeix en cada una de les pàgines del llibre. Estem com aquell qui diu en una mena de consultori imaginari d'un expert en la matèria on es reuneix un grup representatiu d'homes i dones de la tercera i quarta edat que es desfoguen a gust en un clima de confiança recíproca i amb l'objectiu explícit d'ajudar-se els uns als altres. I un mestre, després d'escoltar-los a tots i que tots s'escoltin entre ells els aconsella, com a resum dels seus ensenyaments savis, obrir la vida a un dimensió infinita que s'estén més enllà de la vida finita i conclou rotund que l'ànima es pot sentir jove fins i tot en el temps viscut en un cos que envelleix.

**Roberto Coll
Vincent**
Catedràtic de la
Universitat Autònoma de
Barcelona

Crítica cinematogràfica

El pare. Paràbola del poble armeni, herois del silenci

THE CUT

DIRECTOR: Fatih Akin.

INTÈRPRETS: Tahar Rahim, George Georgiou, Makram Khoury, Akin Gazi, entre altres.

MÚSICA: Alexander Hacke.

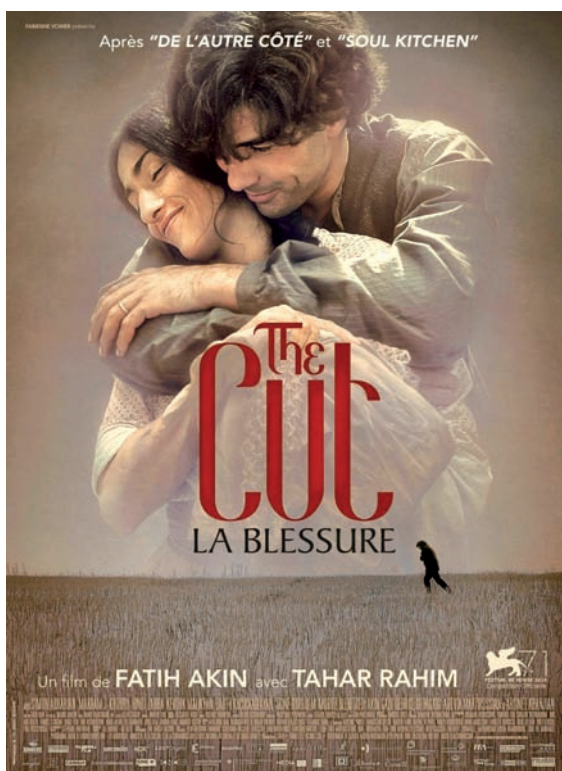
GÈNERE: drama.

138 minuts.

Alemanya, 2014.

Resulta suggeridor el punt de vista del relat parabòlic sobre el poble armeni del director turc-alemany Fatih Akin. Que un director d'ascendència turca vulgui explicar la història del poble armeni és un cert acte d'expiació. El genocidi armeni per part de l'imperi otomà durant la I Guerra Mundial és presentat amb tota la cruïssa sembladora de víctimes, però per sobre de tot de la barbàrie destructiva Akin mostra també la millor part dels éssers humans, que encara es tenen els uns als altres, més enllà de les diferències.

L'actor Tahar Rahim sosté el pes de la pel·lícula en la seva interpretació de Nazaret Manoogian, un ferrer armeni casat i amb dues filles bessones de les quals té cura i que acompanya amb tota tendresa. Amb l'arribada de la massacre

el pare és conduït a un camp de treballs forçats i a pesar de la proximitat de la mort aconsegueix sobreviure. Cosa que no passa amb la seva família a excepció de les dues germanes que aconsegueixen escapar fent un camí llarg com a refugiades. Darrere seu «el pare» inicia

aquest èxode on la seva raó de viure, la seva obsessió, és retrobar-se amb elles.

Fatih Akin és autor d'històries mínimes amb força dramàtica i bona feina actoral com *Contra la pared*, que va guanyar l'Ós d'or al millor director i film al Festival de Berlín el 2004, o la molt interessant *Al otro lado*, que va ser guardonada amb el premi al millor guió al Festival de Cannes 2007. Amb tot, ara s'enfronta a una epopeia que tracta de representar un poble, a forma de pelegrinatge configurador de la resistència.

Majoritàriament la crítica ha considerat que és una pel·lícula fallida donat el nivell del director. Aquesta no és la meua opinió. Certament la narració es fa repetitiva però no deixa de ser una forma d'acompanyament d'un exili desesperat. Narrativament es presenta com un díptic. Darrere del petit pròleg de la vida feliç del poble armeni amb l'arribada de la persecució la pel·lícula ens submergeix en el temps de la desolació. La seqüència gris i negra en el camp de refugiats amb la mort de la cu-

nyada suposa l'entrada al túnel del sense sentit. La crisi de fe afecta Nazaret, que renega del seu Déu quan la seva família ha estat aniquilada. Llançar pedres a Déu és el crit del creient que ja no pot suportar la tristesa ni creure en un Déu que calla davant del dolor. La segona part del díptic comença quan rep la notícia de la supervivència de les seves filles. Un camí que el porta a Síria, Cuba i els Estats Units. Llocs de l'exili armeni, un petit poble errant. En aquest itinerari juntament amb les proves hi troba àngels i dimonis.

Nazaret, l'heroi armeni, és un resistent que renuncia a la violència per a qui la recuperació de les seves filles és la manera de recobrar el seu futur. Una promesa que és personal però que ressona a col·lectiva. Quan arriben els moments de l'enfonsament, apareix una ajuda transcendent.

La grua, una paràbola petita al pròleg, acostumada a recórrer distàncies llargues, anuncia un èxode que encara continua. Fins i tot el poble perseguit, que se sent ateu en la desolació, està acompanyat per Déu, que també guarda el silenci, per dir la seva Paraula amb petits mediadors i amb somnis resistents. El Déu company al costat de les grues, homenatge i justícia a les víctimes de morts violentes, que ranquejant continuen endavant, aletejant.

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

AGOST ÉS EL MES CONSAGRAT AL PURÍSSIM COR DE MARIA

BARCELONA

- **CASA D'ESPIRITUALITAT JESUÏTES DE SARRIÀ.**— «Escrits de santa Clara: Regla i Testament», a càrrec del professor Julio Herranz, ofm. **De l'1 al 4 de setembre**, c/ Carrasco i Formiguera, 32 (Barcelona). Més informació: tel. 977 750 528, teresa-pujal@gmail.com.
- **HORA SANTA ACOMPANYANT JESÚS.**— Dijous **3 de setembre**, a les 21.30, Hora Santa; tot seguit, santa missa. Lloc: monestir de la Visitació de Santa Maria, passeig Vall d'Hebron, 256 – Barcelona. Més informació: tel. 934 281 620.
- **LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT.**— **L'11 de setembre**, a les 10.00, missa en sufragi de totes les persones que han lluitat i mort per Catalunya, presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, a la basílica de Santa Maria del Mar. Tot-hom hi és convidat. Més informació: Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, c/ Duran i Bas, 16, baixos 2a – Barcelona.
- **SANT JOAN MARIA VIANNEY.**— **De l'11 al 14 de setembre**, pelegrinatge a Lourdes. Preu: 240 euros per persona (suplement de 45 euros per habitació individual). Més informació i inscripcions al despatx parroquial, c/ Melcior de Palau, 56-60 – Barcelona, tel. 933 391 439.
- **PRESENTACIÓ LLIBRE.**— El **17 de setembre**, a les 19.00, es presentarà la novel·la *Laberintia*, de Josep Otón, a la Casa del Llibre, rambla de Catalunya, 37 – Barcelona. A l'acte intervindran l'autor; Eulàlia Solé, sociòloga i escriptora; Ester Romero, periodista, i Jesús Ballaz, autor de narrativa.
- **BETÀNIA CASA D'ESPIRITUALITAT.**— El **20 de setembre**, de 10.00 a 18.00, recés obert a tothom, a càrrec del P. Jaume Boada, o.p. Més informació: Betània Casa d'Espiritualitat, c/ Bonavista, 37 – Cornellà de Llobregat, tel. 933 751 102, info@hermanasdebetania.es.
- **CONCERT DE GOSPEL SOLIDARI.**— El **20 de setembre**, a les 18.00, concert a càrrec del Cor Gospel Montmeló a l'església parroquial de Santa Maria de Badalona, en benefici de la Càritas parroquial. Donatiu: 5 euros. També hi haurà recollida solidària d'aliments, sota el lema «La fam no ha fet vacances». Més informació: tel. 933 878 298, joseplleixa@hotmail.com.
- **PREMIS A LA INSERCIÓ LABORAL JOSEP M. PIÑOL.**— Convocada la 18a edició d'aquests guardons. Es lliurarà el premi a la millor iniciativa innovadora contra l'atur i el premi a la trajectòria en favor de la inserció laboral, tots dos amb una dotació de

deu mil euros. El termini de presentació finalitza el **30 de setembre**. Més informació: www.acciosolidaria.cat.

GIRONA

- **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— Per a preveres i diaques de la diòcesi de Girona **des del 31 d'agost i fins al 4 de setembre**, a la Casa d'Espiritualitat Santa Elena de Solius. Dirigits per Mn. Josep Lluís Arín, vicari general del bisbat de Tortosa i biblista.
- **CONFERÈNCIA SOBRE GANDHI.**— El **3 de setembre**, a les 18.00, conferència-col·loqui *Gandhi un llegat pel segle XXI*, a càrrec d'Artur Domingo Barnils, catedràtic d'Història i exdirector de l'Institut Cap de Creus de Cadaqués. Lloc: església de Santa Maria de Cadaqués.
- **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— **Del 14 al 18 de setembre**, exercicis espirituals a la Casa d'Espiritualitat de Santa Elena de Solius, dirigits per Mn. Joan Güell. Més informació: tel. 649 38 38 22 i 972 40 16 30.

LLEIDA

- **EUCARISTIA D'ACOMIADAMENT.**— Diumenge **13 de setembre**, a les 17.00, Eucaristia d'acomiadament del bisbe emèrit de Lleida, Mons. Joan Piris. Lloc: catedral de Lleida.

SOLSONA

- **EXPOSICIÓ SOBRE EL SANT DUBTE D'IVORRA.**— **Fins al 4 d'octubre** es pot visitar al Museu Diocesà i Comarcal de Solsona l'exposició *In dubio pro Deo, mil·lenari del Sant Dubte d'Ivorra (1010-2010)*. La mostra explica el miracle ocorregut al segle XI a la parròquia d'Ivorra (la Segarra) i fa un repàs a la història del santuari d'aquesta població. També s'hi exposa el debat teològic generat entorn als prodigis religiosos relacionats amb l'Eucaristia i se'n dona una visió antropològica. Més informació: Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, plaça Palau, 1 - 25280 Solsona, tel. 973 482 101, museu@museusolsona.cat.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 775 -
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

TARRAGONA

- **CONGRÉS DE LES ASSOCIACIONS BÍBLIQUES IBÈRIQUES.**— **De l'1 al 3 de setembre**, amb el tema «El projecte missioner de Pau en el context de la primera missió cristiana». Lloc: Centre Tarraconense El Seminari, c/ Sant Pau, 4-Tarragona. Organitza l'Asociación Bíblica Española, l'Associação Bíblica Portuguesa i l'Associació Bíblica de Catalunya. Més informació: www.abcat.cat/congtarragona.

TERRASSA

- **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A HOMES I JOVES.**— **Del dijous 10 al diumenge 13 de setembre**, a la Casa Mare de Déu de Montserrat, situada a Caldes de Montbui. Més informació: tel. 938 654 496 i 697 840 559, cpcrcaldes@gmail.com.

TORTOSA

- **FESTA MARE DE DÉU DE LA CINTA.**— El **6 de setembre**, de 12.00 a 13.00, a la catedral de Tortosa, solemne eucaristia presidida pel bisbe Enrique Benavent i concelebrada pel Capítol Catedral i els mossens de la ciutat.

URGELL

- **SANTA MISSA A ARBOLÓ.**— Els dijous **3, 10, 17 i 24 de setembre**, a les 12.00, santa missa al santuari d'Arboló (parròquia d'Arcalis). Més informació: tel. 973 620 092.
- **CASAL SANT MARTÍ.**— **Del 4 al 10 de setembre**, II Convivència per a gent gran. Organitza Seminari del Poble de Déu. Més informació: Casal Sant Martí, plaça de l'Església, 1 – Campelles, tel. 972 727 288, csmd@spdd.org.

VIC

- **EXERCICIS ESPIRITUALS.**— **Del 12 al 21 de setembre**, a càrrec de Francesc Riera, sj, amb l'evangelí de Mateu, a la cova de Sant Ignasi, camí de la Cova, s/n – Manresa, tel. 938 720 422, www.covamanresa.cat.
- **L'ALBERGUERIA.**— **Fins a l'1 de novembre**, l'Albergueria, centre de difusió cultural del bisbat de Vic, acull l'exposició *Kantoriana, abocar-se a la memòria*. Es tracta d'una intervenció escultòrica de l'artista Fernando Bravo al voltant de l'obra teatral de Tadeusz Kantor (1915-1990), desenvolupada a l'església parroquial de la Pietat i als carrers del centre històric de Vic. Més informació: tel. 938 891 857.

Anuncis per paraules

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats matrimonials i separacions. 1a visita gratuïta. Tel. 934 510 707.

AMICS DE LA LLAR. S'ofereix companyia a persones grans que viuen soles a Barcelona ciutat, a canvi d'allotjament a estudiants. Reg. Generalitat núm. S03030. Tel. 934 369 651. www.amicsllar.com.

SR. VIDU, precisa Sra. de mitjana edat de qualsevol lloc de Catalunya, amb dedicació plena per treballs de la llar i cuidadora. Telèfons, 603 707 559 – 695 066 365.

HABITATGE

VENDA DE PIS, barri d'Horta, molt cèntric, ben comunicat i prop d'àrees de serveis. Telèfons, 603 707 559 – 695 066 365.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona. També podeu fer un ingrés o transferència al número de compte de "la Caixa": 2100 3013 20 2200391741

NOMBRE DE SETMANES x 15 € IMPORT TOTAL

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ C. P.
TELÈFON DNI/CIF

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

Germà Nicolás Quiroz, deixeble de Jesús de Sant Joan Baptista

«En l'Eucaristia el deixeble és format pel Mestre»

Samuel Gutiérrez

Senzillesa de vida i alegria de cor. Aquesta és la carta de presentació de la comunitat de Deixebles de Jesús de Sant Joan Baptista, que fa dos anys i mig van fundar a Vic una petita fraternitat. El germà Nicolás, de gairebé 25 anys i set ja de vida religiosa, ens explica els trets essencials d'aquesta comunitat argentina la missió principal de la qual és revifar la fe dels batejats.

Qui són els Deixebles de Jesús de Sant Joan Baptista?

Els Germans Deixebles de Jesús de Sant Joan Baptista som una comunitat religiosa nascuda en el si de l'Església el 25 de març del 1986 a l'arxidiòcesi de Salta, a l'Argentina. Ens sentim cridats a viure el Sant Evangeli del Nostre Senyor Jesucrist amb senzillesa de vida i alegria de cor, a exemple de Maria, dòcils a l'Esperit Sant.

Quin és el tret distintiu del seu carisma?

El nostre carisma és «ser, ensenyar a ser i formar comunitat de deixebles de Jesús». Assumim la missió de sant Joan Baptista de proclamar la presència viva de Jesús en l'Eucaristia i denunciar el pecat. Abracem com a forma estable de vida els consells evangèlics i la vida fraterna en comú, sent, ensenyant a ser deixebles de Jesús i formant comunitat de deixebles.

Què els va fer travessar l'oceà i venir a fundar a Europa?

Vam arribar a Vic fa dos anys i mig,

com a resposta a la crida que ens va fer Mons. Romà Casanova. La necessitat de l'Església és un signe per a nosaltres a l'hora de fundar, ja que Jesús ens va dir: «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus.»

Com ha estat l'adaptació a aquesta modesta diòcesi de la Catalunya interior?

Ens hem sentit molt aollits per la gent. Ens han rebut molt bé. Expressen que estan molt contents i que hi ha hagut un canvi en aquesta parrò-

quia. Això també és un signe que el Senyor hi obra. Ha estat tot un repte també el fet d'aprendre una nova llengua, però amb l'ajuda de Déu hem pogut adaptar-nos. És part del nostre carisma, que es recull fins i tot en les Constitucions. Déu ens va cridar a habitar aquesta diòcesi de Catalunya, però també ens està capacitant per fer-ho bé.

Què se senten cridats a aportar? Quina és la seva missió a Vic?

Com a Deixebles de Jesús la nostra missió principal aquí és evangelitzar els batejats, és a dir, revifar la fe d'aquesta part del poble de Déu. Abans que res volem promoure l'encontre personal amb Jesús Eucaristia, que és on el deixeble és format pel Mestre, per després ensenyar unes altres persones i formar comunitat de deixebles.

Com és el dia a dia a Vic d'un Deixeble de Jesús?

Ens aixequem ben de matí i el nostre primer encontre és amb el Mestre, on ens alimentem de la seva paraula, el seu Cos i Sang, a la Santa Missa. Després tenim el Discipulat —una hora d'Adoració Euc-

rística— on escoltem el Mestre i ell escolta el seu deixeble. Després continuen les diferents activitats al llarg del dia: els diferents apostolats, com la visita als malalts a la seva llar o a l'Hospital General de Vic, classes, visita al centre de dia, l'acompanyament i l'atenció dels grups parroquials i les celebracions a la parròquia: Santa Missa, rès del Rosari, Adoració Eucarística, coroneta de la Divina Misericòrdia. En totes les activitats tractem de ser la «fragància de Crist».

Eduard Brufau

Rauxa

La qüestió nacional (I)

A tot Espanya només hi ha dos llocs en què predomina un nacionalisme propi, diferent de l'espanyol: el País Basc i Catalunya. En tots dos casos hi ha motius lingüístics, històrics i culturals ben antics i prou coneguts que poden explicar aquesta singularitat. Ara bé, hi ha altres regions de l'Estat amb uns trets diferencials semblants o idèntics i que, en canvi, participen majoritàriament de l'hegemònic nacionalisme espanyol, com ara Galícia, Navarra i la majoria de regnes de l'antiga Corona d'Aragó. Com s'explica, llavors, la singularitat basca i catalana?

Des del començament del segle XIX el que distingeix aquests dos territoris de la resta d'Espanya és haver entrat en un procés d'industrialització a gran escala. En altres paraules, tan sols al País Basc i a Catalunya es van desenvolupar amb prou maduresa i capacitat d'influència dos nous grups socials —la burgesia i el proletariat— que van anar configurant una societat diferent, més en consonància amb l'Europa industrialitzada que amb la resta d'Espanya. Als trets culturals propis, doncs, encara s'hi va afegir aquest canvi social i econòmic —i de mentalitat— de primera magnitud.

Pensant-ho millor

Valentí Miserachs, prev. Mestre de la capella de Santa Maria la Major

El «llibre d'or»

Al llindar de les noccs d'or sacerdotals, et vénen a la memòria, amb una vivacitat sorprenent, els llunyans records dels primers anys de ministeri, que eren els anys immediats al Concili Vaticà II; semblava aleshores que s'havia de fer foc nou i bandejar devocions i pràctiques que ens havien acompanyat en el temps de Seminari. Entre les víctimes majors hi havia un llibret que, d'altra banda, sempre ha estat qualificat com a «llibre d'or». Em refereixo a la *Imitació de Crist*, familiarment «el Kempis». Després de molts anys, al costat del rosari, aquesta àuria obra ha tornat a emergir en la meua vida. He tingut la sort de topar-me amb una versió singular, és a dir, la versió rítmica que en va fer el 1927 l'igualadí Mn. Josep Forn, màrtir del 1936. L'edició que en tinc, del Foment de Pietat, és del 1950, i crec que, dissortadament, ja no s'ha tornat a estampar; valdria la pena de fer-ho. Mn. Forn confessa d'haver-se esforçat «a emprar un llenguatge que, tot fent els possibles de guanyar-se el respecte dels lletrats per la seva correcció, entrés plenament al cor i a la pensa de tots els seus germans».

A cada plana del «Kempis» hi trobes pensaments i reflexions fetes a mida per tal de trobar serenor i consol després de les moltes tempestes que el navili ha hagut d'afrontar, i de les quals sovint hem sortit amb alguna vela esquinçada. Llegeixo avui al cap. XLIX del llibre tercer aquestes frases, dignes de ser gravades al marbre: «Ço que als altres plau reeixirà, / ço que a tu et plau s'encallarà. / Serà escoltat allò que els altres diuen, / i del que tu dius ningú no en farà cas. - D'això o d'allò es farà comanda als altres; / a tu et tindran per ben inútil. - Per tot això el teu natural s'entristirà, / i molt serà / si callant saps tolerar-ho.» En aquestes sentències hom hi veu el retrat de la pròpia aventura. Mes només cal tombar pàgina per trobar el remei: «Mes pensa, fill, en el profit d'aquests treballs; / puix també per aquest poc de voler propi / que ara deixes de bon grat / tindràs al Cel per sempre la teua voluntat. (...) Allà Jo et donaré la glòria / per l'afront que has sofert; / mantells de llaor, per la tristor; / per l'últim lloc, / un tron de glòria al regne etern.»

Sí, el «llibre d'or» surarà sempre victoriós després de cada maltempada.